

2 Samuel

Hay A'at Tuwen 2 Samuel

Hay ipa'innilan tuwen liblu ya nadan na'na'at hidin numpatulana David hinadan tinanud Israel. Te i diye ya dakol di adi maphod an na'na'at i dida. Te dida on nunggugubatda an himpamoble. Ya nan imbabalen David an hi Absalom ya nginhenah amana te pohdona an hiyay mihukkat hi patul. Mu binoddangan Apu Dios hi David ya nadan tindaluna ta diday nangabak ta nunnanong an hi David di patul.

Mu hay adi ahan maphod an inat David ya nan nunluktapana an inilo'nah Batseba ot ipapatenah Uriah an ahawan Batseba. Te pohdona an adi ma'innilaan hidiyen numbahulana.

Indani bo ya numbahul hi David i Apu Dios hidin ena impabilang nadan mabalin an muntindalu an tinanud Israel. Mu ta'on hi athidi ya nanongna damdama an hi Apu Dios di inun'unudna.

Ya impa'innilan Apu Dios di ulena ya naminhodna i David hi ni'hapitana i hiya an imbagana an hanadan tanudana di nanongnan mumpatul hi inggana. (7:1-29) Ya hituwen imbagan Apu Dios ya mipa'annung hitun hi Jesu Kristu an tinanud David di patul hi abobboble hitun luta. (Luke 1:32-33)

Hay Nitudo' Ituwen Liblu

1. Hay numbalinan David hi patul ya hay nihamadan di numpatulana (2 Samuel 1–10)
2. Hay numbahulan David ya nadan inomnomanah din numpatulana nadan tinanud Israel (2 Samuel 11–24)

Hay Nanginnilaan David An Nate Da Saul I Jonathan

1 ¹Hidin nala"uy atnay algoh natayan Saul an nibanggad da David hi ad Siklag hi nalpahan di eda ni'gubatan hinadan tinanud Amalek an inabakda ot miha"adda ni' hidi hi duway algo. ²Ya hidin mi'atluh algoh immanamutandah ad Siklag ya wada han tagun immali an nalpuh nan nungkampuwan da Saul an nun'ahethet di lubungna ya nahuhupu' di uluna hi pangipatigonah ena umukayungan. Ta immeh awadan David ot munyu"ung hi punlispituna i hiya. ³Ya alyon David i hiyay, On danay nalpuwam?

Ya alyon diyen taguy, Binumtika' an nalpuwa' hinan nungkampuwan di tinanud Israel.

⁴Ya alyon David di, Ot nganney a'atnahdi?

Ya alyon diyen taguy, Binumtik nadan tindalu te dakol di nate i dida an ta'on on hi Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan.

⁵Ya alyon David di, Nganney nanginnilaam an nateh Saul ya hi Jonathan?

⁶Ya alyon diyen taguy, Wahdiya' hidi hinan billid an nungngadan hi Gilboa ya tinigo' hi Saul an nihandag hinan pahulna yaden tuwen li"ubon nadan numpunlugan hi kalesan di e mi'gubat ya nadan numpungkabayu an i Pilistia. ⁷Ya hidin nunligguh ya tinigowa' ot ayagana'.

Ot alyo' i hiyay, Tanganu, apu patul?

⁸Ya minahmahana hi'on nganneya' ot alyo' di, Ha'on ya nalpuwa' hinan tinanud Amalek.

⁹Ya alyonay, Ma'aot ta patayona' te nihalom damdama tee tun hugat'u ot maphod on mateya' ot udot.

¹⁰Ot e' mo patayon te innila' an matukkad'e damdama ya mate.^a Ot ala' nan koronah uluna ya nan giniling hi ta'lana ot tee an inyali' i he"a apu David.

¹¹Ya hidin dingngol da David hidiye ya punhethetday lubungda ¹²an gapuh hakit di nomnomda ya ahikokogada ot adida mangan i diyen algo an gapuh natayan Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan ya nadan ibbada an tinanud Israel an tindalun Apu Dios.

¹³Ya minahmahan David i diyen mangmangngilog an lala'i hi'on danay boblena.

Ya alyon diyen taguy, Imbabaleya' hi tinanud Amalek an ni'iboble i da'yu.

¹⁴Ya alyon David i hiya di, Ya tanganu on'a agge timmakut an namateh nan patul an pinto' Apu Dios?

¹⁵Ot ayagan David di ohah nadan ibbana ot alyonan hiya di, Ma'a ta patayom hituwen tagu.

Ot patayonah diyen tinanud Amalek. ¹⁶Te inalin David di, Mate'a te he"a ot ibagam nan numbahulam an pinatem nan patul an pinto' Apu Dios.

Hay Nangikantaan David Hinan Kantan Di Umukayungan

¹⁷Ot kantaon David nan a'at di umukayunganah natayan Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan. ¹⁸Ot alyonay, Mahapul an mitudduh tuwen kantan di umukayungan hinadan ibba ta'u an tinanud Judah.

^a 1:10 Hituwen tagu ya alyonay hiyay namate i Saul mu hinan 1 Samuel 31:4 ya alyonay hi Saul ya hiya ot patayonay adolna hidin nunnaud di hugatna.

Ya immannung an hituwe an kanta ya nitudo' hinan liblun Jasar an alyonah nan kantanay,

19 Nadan ap'apu ta'u an tinanud Israel ya natedah nadan billid hi boble ta'u.

Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an tindalu ta'u.

20 Adiyuot ipa'innilah ad Gat ya hi ad Askelon ta adi innilaon nadan mumpungngohen Apu Dios^b an i Pilistia.

Te innilaon mannot nadan binabaida ot mun'am'alongda.

21 Ya ta adiyot dumdummulnu ya adi um'umuddan hinadan billid an nungngadan hi Gilboa.

Ya nanongnan ma"id ha humangoh mitanom hidi.

Te hidiy natayan nadan nun'atutulid an e mi'gubat an da Saul.

Ta adi mo uggan malamuh di hapiyoda.

22 Nan panan Jonathan ya numpatenay binuhul hi gubatan ya ta'on on nan ispadan Saul ya dakol damdama boy pinatepatena.

23 Ot nomnomnomon ta'u da Saul i Jonathan an hin'ama an ma"aphodda i dita'u.

Hidin amataguda ya ta'on on hidin natayanda ya aggeda nunhi"an.

Hay inawigingda ya abakonday hamutin agila ya hay bikahda'e ya abakonday layon.

24 Ta hiya nan da'yun binabain tinanud Israel ya kogaanyu nan natayan Saul.

Te linubungan da'yuh mun'aphod ya indattan da'yuh banggol ya giniling an balitu'.

25 Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an tindalu ta'uh gubatan an ta'on on hi Jonathan ya wahdih nan billid di adolna.

26 Ta mahkit di nomnom'u hi natayan nan pohpohdo' an hi ibba' an hi Jonathan.

Te ma"id ha nipaddungan di naminhodnan ha'on hinan pamhod di binabai.

27 Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an titindalu ta'u ta ma"id mo ha hilbin nadan almasda hi gubat.

Hay Numpatulnan David Hinadan Ibbana An Tinanud Judah

2 ¹Indani ya minahmahan David i Apu Dios an alyonay, On umeya' mi'ibobleh nadan ibba' an tinanud Judah?

Ya alyon Apu Dios di, O eka.

Ya alyon David di, Ot danay e' pumboblayan hidi?

Ya alyon Apu Dios di, Hi ad Hebron.

^b 1:20 Hinan udum an Biblia ya nan mumpungngohen Apu Dios ya alyondah agge nakugit te hidiyey pamihuldah nadan bokon Judyu.

²Ot umehdi hi David an in'uyugna nan duwan ahawana an hi Ahinoam an i Jesreel ya hi Abigail an ahawan din hi Nabal hi ad Karmel. ³Ya ta'on on nadan tataguna an in'uyugday pamilyada ot eda mumbobleh ad Hebron.

⁴Indani ya immalida nadan linala'i an tinanud Judah ot hiitanday ulun David hi lana ta mangipatigoh namto'andan hiya hi patulda.

Ya hidin na'innilaan David an inlubu' nadan i Jabes-Gilead hi Saul ⁵ot ituda'nay e mangibagah nadan tatagu ta eda alyon i dida di, Wagahan da'yu aya i Apu Dios hi nangipatiganyu hi aggeyu nanginganuyan hinan patul ta'u an hi Saul ta eyu inlubu'. ⁶Ot hanat ulayan da'yu i Apu Dios ya nanongnay pangipapto'na i da'yu. Ya ta'on on ha'on ya maphod di pangat'un da'yu an gapu i naen inatyu. ⁷Ot ta'on on nate nan patul ta'u an hi Saul ya hanat nanongna nan dinolyu ya tulidyu te numbalinona' hi patul hinadan tinanud Judah.

Hay Nunggugubatan Nadan Tatagun David Ya Nadan Tatagun Din Hi Saul

⁸Nan nabaktun opisyal di tinalun Saul an hi Abner an imbabalen Ner ya inawitna nan imbabalen Saul an hi Isboset ot iyenah ad Mahanaim. ⁹Ot pumbalinonah patul hinadan bobleh ad Gilead ya hi ad Gesur^c ya ad Jesreel ya hinadan boblen di tinanud Ephraim ya tinanud Benjamin ya ta'on on hinadan udum an numboblasyon di tinanud Israel hi nangappit hi huddo'na. ¹⁰Ta napat (40) di tawon Isboset hidin numbalinanah patul hi duway tawon. Mu nada'e an tinanud Judah ya hi David di imbilangdah patulda. ¹¹Ta hay numpatulun David hinadan tinanud Judah hi ad Hebron ya pituy tawon ta han godwa.

¹²Indani ya impangulun Abner nadan tinalun Isboset ta nakakdah ad Mahanaim ot umedah ad Gibeon. ¹³Ya nan imbabalen Seruyah an hi Joab ya impanguluna damdama nadan tinalun David ta eda dinamu didah nan lobong hi ad Gibeon ot umbundah pangngel nan lobong. Ya inumbun damdama da Abner hinan dommangna. ¹⁴Ot alyon Abner i Joab di, Agatandiya ta pumpapattayonta nadan mumpangilog an tinaluta.

Ya alyon Joab di, Oon diya.

¹⁵Ot piliyoday himpupulut duwah (12) nadan tinaluda ta himpulut duway (12) mangita'dog i Isboset an imbabalen Saul an tinanud Benjamin ya himpulut duwa (12) boh nadan pi'gubatanda an tinalun David. ¹⁶Ya hidin nundadamuda ya nun'idondah ulun di hinohha on nunhintutuwikda. Ta nate dadiyen numpapattayonda an baintit opat (24). Ot ngadanandah diyen numpapattayanda hi ad Gibeon hi boblen di ispada.

^c 2:9 Nan bobleh ad Gesur hinan Hebrew ya ma'id ha mapto' hi'on Gesur onu Aser.

¹⁷Ta nalpah an na'at hidiye ot munggugubat nadan tinalun Isboset an impangulun Abner ya nadan tinalun David. Ya way ohaon inlaputnan mi'gubat mu inabak nadan tinalun David da Abner ya nadan tinaluna. ¹⁸Ya niddum nadan tulun imbabalen Seruyah an hi Joab ya hi Abisay ya hi Asahel hinadan tinalun David. Ya ma'awiging an ay ulha hi Asahel ¹⁹ta numpudugnah Abner an adi munligligguh iniggidna onu hay winawwana. ²⁰Ya nunligguh Abner ot alyonay, On he'ah Asahel?

Ya alyon Asahel di, O.

²¹Ot alyon Abner di, Munligguh'ah winawwanmu onu hay iniggidmu ya pindugmuy ohah nadan mumpangilog an tinalu ya pinatem ya inalam nan almasna. Mu hiyah diye damdaman adi munligligguh.

²²Ta impidwan Abner an alyon i hiyay, Idinongmun mamdug i ha'on te alinah pinate da'a. Ot nganney angah'u i ibbam an hi Joab hi'on patayon da'a?

²³Mu adina damdama idinong. Ot munliggu moh Abner ot itwikna nan pa'on di pahulnah putun Asahel ot humawwang hi bonogna ot mate. Ta an namin nadan ibbanan mangunu'unud i hiya on immohnongda ni' hidih nan natayana ta punlispitudan hiya.

²⁴Mu da Joab i Abisay ya nadan tinaluda ya innaynayunda an namdug i Abner ta ingganaot mun'alimuh nan algo ya dimmatongdah nan nabillid an nungngadan hi Ammah an nihaggon hi ad Giah hinan awon an umeh nan agge naboblayan hi ad Gibeon. ²⁵Ta nadan tinanud Benjamin ya na'amungdah awadan Abner ot mun'oh'ohhadah nan uhhun han nabillid. ²⁶Ot tumkuk hi Abner i Joab an alyonay, Undan adita idinong hituwen pumpapattayan ta'u? Undan adim nomnomon an adi maphod di pumbalinana? Ya anuud ta ahim padinongon nadan tinalum an mamudupudug i da'mi an i'ibayu?

²⁷Ya alyon Joab di, Ibaga' tee an innilan Apu Dios an onha agge'ah himmapit ot nanongnan pudupudugon nadan tinalu' nadan ibbada ta ingganah mawi'it. ²⁸Ot ipagangoh Joab nan tangguyubna ot idinong mohpen nadan tinaluna an e mamudupudug hinadan ibbadan tinanud Israel. Ot idinongda mon munggugubat.

²⁹Ot makak mo da Abner ya nadan tinaluna an inlablabidan nanallan hinan arabah i diyen nahdom ot agwatonda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot inaynayunda ta inggana ot dumatongdah ad Mahanaim hidin tongan di algo i diyen nabiggat.

³⁰Mu hi Joab ya inamungna nadan impanguluna an tinalun David hidin nangidinonganda an e mamudupudug i Abner ot bilangona dida ya hay nama'id i dida ya himpulut hiyam (19) an agge niddum hi Asahel. ³¹Mu hay pinatedah nadan tinanud Benjamin an impangulun Abner ya tuluy gahut ta nanom (360). ³²Ot eda alan nan adol Asahel ot ilubu'dah nan nilubu'an amada hi ad Bethlehem. Ot dallanondah nadan tinaluna i diyen hilong ta ingganaot dumatongdah ad Hebron hidin mun'abigat.

Hay Niyayyaman Nadan Imbabalen David

3 ¹Nadan tatagun nan imbabalen din hi Saul ya nadan tatagun nan patul an hi David ya minaynayun an wa'e damdama on nunggugubatda. Ya hay mangaba'abak ya da David ta umoh'ohhada an umoh'ohha nadan mangita'dog hinan imbabalen din hi Saul.

²Ya hidin wadadah ad Hebron da David ya niyayyamdahdiy linala'i an imbabalena. Ta hay namangulu an niyayyam ya hi Amnon an imbabaledah nan i Jesreel an hi Ahinoam. ³Ya hay nihnod ya hi Kileab an imbabaleda i Abigail an ahawan din hi Nabal an i Karmel. Ya hay mi'atlu ya hi Absalom an imbabaleda i Maakah an imbabalen nan patul an hi Talmay hi ad Gesur. ⁴Ya hay mi'apat ya hi Adonijah an imbabaleda i Haggit. Ya hay mi'alima ya hi Sepatiah an imbabaleda i Abital ⁵ot ahi mohpe nan mi'anom an hi Iream an imbabaleda i Eglah. Ta datuwe nadan imbabalen David an niyayyam hi ad Hebron.

Hay Ni'unudan Abner I David

⁶Hidin gumubagubat nadan tatagun din hi Saul ya nadan tatagun David ya hay madmadngol hi mangipangpanguluh nadan tatagun din hi Saul ya hi Abner. ⁷Ya wada han baal an mibilang hi ahawan din hi Saul an hay ngadana ya hi Rispa an imbabalen Ayah. Ta han ohan algo ya alyon Isboset i Abner di, Tanganu mahan onmu inilo' nan baal an mibilang hi ahawan din hi ama?

⁸Ya ma'abbungot hi Abner hinan inalin Isboset ot alyonay, Undan aggem innilan nunhiglay pangita'dog'un amam an hi Saul? Ya ta'on on da'yun pamilyana ya nadan gagayyumna ya inta'dog'uh ingganah ad uwani. Ya ta'on on he"a ya agge da'a impa'abak hinadan tindalun David. Ya tanganu on ad uwani ya ibagam mahan ha athina an waday inat'u ituwen babai? ⁹Hanat dusaona' i Apu Dios hi'on adi' boddangan hi David an mumpatul ta umannung tuwali nan imbagan Apu Dios i hiya. ¹⁰Ta hiyay mihukkat i Saul an mumpatul ta mapogpog di pumpatulana ya nadan tanudana. Ta hi David di mumpatul hi ad Judah ya an namin nadan numboblaysan di tinanud Israel an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba. ¹¹Ya timmakut hi Isboset ot adina mo tobtoballon hi Abner.

¹²Ya intuda' Abner di e mi'hapit i David hi ad Hebron ta eda alyon di, Undan nganne anuy udum hi mun'ap'apu i dita'u an tinanud Israel hi'on bokon he"a? Ot pinhodmu'e ya nunhapit ayun Abner ot nundadaan an mamoddang i he"a ta he"ay mun'ap'apu hi an namin an tinanud Israel.

¹³Ya alyon David di, Maphod on athinay inalina. Mu mahapul an iyalina ni' hi Mikal an imbabalen Saul hi'on umali an mi'hapit i ha'on.

¹⁴Ot ituda' David di e mangibaga i Isboset ta alyonay, Awito' anu nan ahawan David an hi Mikal te hiyay bino'lana hi namatayana hinadan hinggahut (100) an i Pilistia^d.

¹⁵Ta inunud Isboset hidiyen inalin David ot ena ipa'awit hi Mikal ta tinaynanah ahawana an hi Paltiel^e an imbabalen Lais. ¹⁶Ta kumogakoga attog hi Paltiel on mun'itnud i Mikal ta ingganah nan bobleh ad Bahurim. Mu inhongga' Abner ot mumbanggad.

¹⁷Ot ihaphapitan Abner nadan ap'apun di tinanud Israel an alyonay, Ot ten handi'e ni' ya pohdonyun hi David di mumpatul i dita'u. ¹⁸Ot daan mo ta aton ta'uh ad uwani te hiya tuwaliy imbagan Apu Dios hi ma'at an alyonay, Hi David an baal'u di mangihwang hinadan tatagu' hinadan i Pilistia ya an namin an binuhulda. ¹⁹Ot ume boh Abner hinadan tinanud Benjamin ot e mi'hapit i dida. Ot ahi umeh ad Hebron an ena impa'innilan David an inabulut nadan ibbadan tinanud Israel an ta'on on nadan tinanud Benjamin an hiyay patulda.

²⁰Ta hidin immeh Abner hi ad Hebron ya in'uyugnay baintin (20) tataguna ot mundadaan hi David hi makan. ²¹Ot alyon Abner i David di, Hay umanamutanmi ya inamung'un namin nadan ibba ta'u an tinanud Israel ta abuluton da'a an mumpatul i dida ta wan he"a tuwali di mun'ap'apu i da'min namin.

Ta nalpah an nunhapitda ot pa'anamuton David dida an maphod di eda nunhahapitan ya nunhihi"anan.

Hay Namatayan Joab I Abner

²²Ya hidin mange da Abner ya alinah on nahanawwang nan ma'ahihhiwo i hiya an hi Joab an didah nadan tindalun David an nalpuh gubat an dakol di inaladah nadan eda ni'gubatan. Ya manu mannot bo ta immeda mo da Abner an madinolda te inalin David hi ma"i ha ma'at i didah adi maphod.

²³Mu hidin wahdidan namin nadan tindalu an impangulun Joab ya imbagada an hiyah nakak da Abner hi awadan David ya imbagan bo udot David an ma"i ha ma'at i dida hi umanamutanda.

²⁴Ot umeh Joab hi awadan David ot alyonay, Nganne mahan hituwe an inatmu? Tanganu on immalih Abner ya namaag ya impa'anamutmu? ²⁵Undan aggem innilay a'atna? Immalihtu ta eda'a a'ulan ta wan waday atonan manginnilah an namin an at'atom ya pangpangayyam. Innila' an ta'on on he"a ya innilam an immannung tun ibaga'.

²⁶Ta tinaynan Joab hi David ot ituda'nay e mangibagan Abner ta mumbanggad. Ta inakhupanda didah nan bubun hi ad Sirah ot awitonda

^d 3:14 1 Samuel 18:25 ^e 3:15 Hi Paltiel ya hidiye din impa'ahawan Saul hinan imbabalena an hi Mikal

mu agge innilan David hidiyen inatda. ²⁷Ta hidin dimmatong da Abner hi ad Hebron ya inayagan Joab hi e"elen nan way geyt di boble mu hay innilan atog Abner ya waday ibagan Joab i hiya. Mu hidin immehdi ot tuwikonay putun Abner ta nate ta hidiyey awit din hi ibbana an hi Asahel.

²⁸Ta hidin dingngol David hidiyen na'at ya alyonay, Innilan Apu Dios an ha'on ya nadan udum an tatagu' ya ma'id ha bahulmi i naen natayan Abner an imbabalen Ner. ²⁹Ot hanat hi Joab ya an namin an tinanud amana di madusa ituwen pimmatayana. Ta nanongna an waday lala'ih nan tanudan Joab di waday muntonoh an malpuh adolna onu ma'gullidan^f onu hay tamun di babaiy^g innilana ya abuh. Ya waday mangiyate hi matadom onu mateh inagangna i dida.

³⁰Ta pinaten da Joab i ibbana an hi Abisay hi Abner ta hidiyey awit nimpén din hi ibbada an hi Asahel an pinatenah din nunggugubatandah ad Gibeon.

Hay Nangilubu'anda I Abner

³¹Alyon David i Joab ya nadan tatagu an mangipangulu hi eda pangilubu'an i Abner di punhethetday lubungda ya nunlubungdah langgut ta pangipatigodah eda umukayungan hi natayan Abner. Ya ni'ye bo nan patul an hi David hinan lubu'an an nihnod hinadan nangdon hinan nate. ³²Ot eda ilubu' hi ad Hebron. Ya nunhiglay kogan David ya nadan tataguhdih nan way lubu'an. ³³Ta umukayungan nan patul hi natayan Abner ot itudo'na han kanta an alyonay,

Tanganu mahan on ha athinay inyatem Abner an umat hi inyaten di agge nanomnoman an tagu an umipabain?

³⁴Te agge nabobodan di ta'lem ya hukim hi namatayandan he'a.

Ta paddungnay pinate da'ah tatagu an adi maphod di a'atda.

Ot kumgada bon namin nadan tatagu.

³⁵Hidiyen algo ya e inhaphapitan nadan tatagu ta mangan hi David mu nunsapata an alyonay, Dusaona' i Apu Dios hi'on mangana' hi kumpulna an makan hi ad uwanin agge ni' nalimuh nan algo.

³⁶Ot unnudan nadan tataguh diyen imbagana. Ya an namin nadan inatna ya inunnudanda bo. ³⁷Ta na'awatan an namin di tinanud Israel an immannung an ma'id ha bahul nan patul hi natayan nan imbabalen Ner an hi Abner. ³⁸Ot alyon nan patul hinadan tataguna di, Undan aggeyu innila an hituwen nate ya ongal di abalinana an mangipangpangulu i dita'un tinanud Israel? ³⁹Ha'on ya nakapuya' mo an ta'on on pinto'a' i Apu

^f 3:29 Nan ma'gullidan ya hidiye nan leprosy hinadan udum an English an Biblia.

^g 3:29 Nan hay innilana an tamu ya abuh ya hay tamun di babai ya hinan Hebrew ya hay ohah ibalinana ya napilay ta munhu"hu"ud.

Dios hi patul. Mu adi' mo ahan ma'anusan nadan imbabalen Seruyah te adi maphod di at'attonda. Ot hanat hi Apu Dios ya dusaona nan nangat ituwen adi maphod ta miyunnudan hinan inatna.

Hay Namatayanda I Isboset

4 ¹Hidin dingngol Isboset an imbabalen din hi Saul an pinatedah Abner hi ad Hebron ya nunhiglay takutna. Ya ta'on on nadan udum an tinanud Israel ya atbohadin tumakutda. ²Ya wada han duwan hinagi an opisyal di tindalun Isboset an da Baanah i Rekab an imbabalen Rimmon an i Beerot an tinanud Benjamin. Hi ad Beerot ya niddum hinadan boblen di tinanud Benjamin. ³Mu wadaday numboble ni' hidi mu binumtikdah ad Getaim ot minayun an hidiy numboblayanda hi ingganah ad uwani.

⁴Ya wada bo ta'wa han apapun Saul an hay ngadana ya hi Mepiboset an imbabalen din hi Jonathan. Mu napilay te hidin limay tawona ya nipa'innilah bobledah ad Jesreel di natayan da apuna an hi Saul ya hi amana an hi Jonathan ot ibtik nan mun'adug i hiya ot magah.

⁵Dadiye'e an i Beerot an imbabalen Rimmon an da Rekab i Baanah ya immeda i han tongan di algo hi balen Isboset mu nalo' ta mun'ible. ⁶Ot hunggopdah balena an paddungnay eda mangalah wit^h ot tuwikondaot di putun Isboset. Ot bumtikda an hinagi.

⁷Ta athidiy inatda an namaaggot hunggopda hidin malmallo' hi Isboset hi kuwartuna ot patayonda ot putulunday uluna ot alanda. Ot ilablabida i diyen nahdom an nanallan hinan arabah. ⁸Ot iyeda nan ulun Isboset i David hi ad Hebron ot alyondah nan patul di, Tehtu bo aya tayya nan ulun Isboset an imbabalen nan binuhulmu an hi Saul an e ni' mamate i he"a. Ad uwani ya inyabulut Apu Dios an miballoh i hiya ya hinadan tinanudana dadiyen ina'inatnan he"a.

⁹Mu alyon David di, Hi Apu Dios an wadawadah inggana an nangihwang i ha"on hi an namin an nunligligata' ya innilanay ato' i da'yu. ¹⁰Ta umat hidin waday immalih ad Siklag an nangali i ha"on hi nate bo ayah Saul ya ta'on on hay punnomnom diyen tagu ya maphod an donglo' hidiyen impa'innilana mu onnot on impapate' ta hiyay indat'uh gunggunana an immalin nangipa'innila. ¹¹Ot namama moh nadan tatagun adi maphod di a'atda an namaag ya eda attog pinate nan tagun ma"i'd ha bahulnan wah nan balenan nalo'. Wan hay innilayu ya adi da'yu ipapate. Mu ipapate da'yu ta wan mama"i'd ayuh tun luta. ¹²Ot ibagan David hinadan tindaluna ta patayonda da Rekab i Baanah an pinutulday ta'leda ya hay hukida ot itayunday adoldah nan nihaggon hinan lobong hi ad Hebron. Ya na'en ulun Isboset ya eda inlubu' hinan nilubu'an Abner hi ad Hebron.

^h 4:6 Nan wit ya hidiye nan wheat hi English.

Hay Numpatulana David Hi An Namin An Tinanud Israel

5 ¹Indani ya imme nadan himpahimpamu'un an tinanud Israel hi awadan David hi ad Hebron ot alyonda i hiya di, Hanat nomnomnomom an dita'u ya hina'aggi ta'u tuwali te ohay hi apu ta'u. ²Ya ta'on tuwalih on din hi Saul di patul ta'u ya he"ay nangipangpangulu i da'mi hinan e ta'u ni'gubagubatan. Ya inalin tuwalin Apu Dios di he"ay ahi mumpatul ta ipapto'mu nadan tataguna an tinanud Israel.

³Ya i diyen na'amungan nadan ap'apun di himpahimpamu'un an tinanud Israel hi ad Hebron ya ni'tobbalan mo hi David i dida hidih nan pundayawan i Apu Dios. Ot hiitanda boy ulunah lana ta hiya mahan moy mumbalin hi patulda an tinanud Israel. ⁴Ta hay tawon David hidin numpatulana ya tulumpulu (30) ot mumpatul hi napat (40) di tawon.

⁵Ta pituy tawon ya han godwa di immohnonganah ad Hebron hi numpatulana ad Judah ot ahi umohnong hi ad Jerusalem hi numpatulana hi an namin an tinanud Israel hi tulumpulut tuluy (33) tawon.

⁶Hidin agge ni' nunhitu hi David hi ad Jerusalem an hay ngadan ni' diyen boble ya hi ad Jebus ya impanguluna nadan tindaluna ot eda gubaton nadan nunhituhdi. Mu alyon nadan i Jebus i David di, Adiyu mahna abalanan an hogpon tun boblemi te ta'on on nadan napilok ya napilay ya patakuton da'yu.

Te hay innilada ya adi abalanan David an hogpon di bobleda. ⁷Mu hinggap damdaman da David hidiyen binattuy aladna hi ad Zionⁱ ot abakonda dida ot ngadanandah boblen David.

⁸Mu hidin aggeda ni' imme da David hidi ya inalinah nadan tindaluna di, Hay aton ta'u an e mangubat hinadan i Jebus ya mahapul an i'wa ta'uh nan inyammadan awon di liting ya eta'u numpate dadiyen alyonday nun'apipilok ya nun'apipilay an binuhul ta'u. Ta hituwey nalpuwan nan alyonda di, Adi mabalin an hunggop nadan napilok ya napilay^j hinan palasyu.

⁹Ot e munhituh David i diyen binattuy aladnan boble ta hiya nan nginadananda nimpeh boblen David. Ot ipatpingna nan nunlini"odan diyen boble ta bimmilbillog nan numboblayanda. ¹⁰Ta ninaynayun an nihamhamad di pumatulan David te nan ongal di abalanan Dios di bimmodboddang i hiya.

¹¹Indani ya nan patul hi ad Tyre an hi Hiram ya intuda'na dohah nadan tataguna ta immedah awadan David an iniddumnan impiyey

ⁱ 5:7 Hay oha an ngadan di ad Jerusalem ya hi ad Zion. ^j 5:8 Hay alyon di udum ya nadan ma'alih napilok ya napilay ya nadan i Jebus an wadahdih ad Jerusalem an mabalin an mi'bobleda mu adi mabalin hi humgopdah nan palasyu.

nun'alngoh an kayiw an sedar. Ot pi'yayonay kalpentero ya munhabat hi batu ta eda iphod ha palasyun David. ¹²Ya na'innilaan David an hi Apu Dios di nangiyabulut an hiyay patul nadan tinanud Israel ot ihamadnay pun'ap'apuwat David an gapuh nadan tataguna an tinanud Israel.

¹³Ya hidin tinaynanah ad Hebron ot umeh ad Jerusalem ta e nunhituhdi ya inudmanay ahawana ya baalnan imbilangnah ahawana ta na'udmanday imbabalena an linala'i ya binabai. ¹⁴Ta hay ngadan dadiyen niddum an imbabalena ya hi Sammu ya hi Sobab ya hi Nathan ya hi Solomon ya ¹⁵hi Ibhaz ya hi Elisua ya hi Nepeg ya hi Japia ya ¹⁶hi Elisama ya hi Eliada ya hi Elipelet.

Hay Nangabakan David Hinadan I Pilistia

¹⁷Hidin dingngol nadan i Pilistia an hiniitanday ulun David hi lana ta mangipa'innila an hiya moy patul nadan tinanud Israel ya immeda ta eda tiliwon hi David. Mu hidin dingngol David ot bumtik ot e mipa'e i han nahamad an ipa'ayan.

¹⁸Ta imme nadan i Pilistia ot mahihi"andah nan nundotal an nungngadan hi Repairim.

¹⁹Ot mundasal hi David i Apu Dios an alyonay, On emi gubaton nadan i Pilistia? Ya on pangabakon da'mi?

Ya alyon Apu Dios di, Ume ayu ot pangabakon da'yu i ha'on.

²⁰Ot ume mo da David hi ad Baal-Perasim ya nipa'annung an inabakda dida.

Ot alyon David di, Hi Apu Dios di namoddang i da'mi ta inabakmi nadan binuhulmi te paddungnay dimmakol nan liting hinan wangwang ot iyanudna dida.

Ta hiya nan nginadanandah diyen boble hi Baal-Perasim.^k ²¹Ya hidin na'abak nadan i Pilistia ya nun'iwalongda nadan bululda ot pun'alan da David.^l

²²Mu numbangngadda damdama nadan i Pilistia ot mahihi"anda boh nan nundotal an nungngadan hi Repairim. ²³Ot mundasal boh David ta mahmahana i Apu Dios hi'on nganney atona.

Ya alyon Apu Dios di, Ume ayu mu adiyu gubaton didah hinangngabda. Ta ili'odyuh bahhelna ta hidiy pangubatanyun didah awadan nadan kayiw an balsam. ²⁴Ot donglonyu'ey gangon di ay mundallanan an titindalu hi uhhun nadan kayiw an balsam ya inawigingyu te hidiyey panginnilaanyu an ha'on an Dios di namanguluhdi an e mangubat hinadan i Pilistia.

²⁵Ot aton David nan imbagan Apu Dios ta eda ginubat nadan i Pilistia an inhipunda hi ad Geba ta ingganah ad Geser.

^k 5:20 Hay pohdonan ibagah nan Baal Perasim ya mamingpinghan di aton Apu Dios

^l 5:21 1 Chronicles 14:12

Hay Eda Nangalan Hinan Kahun An Nittuwan Nan Hapit Apu Dios

6 ¹Indani ya inamung bon David nadan tulumpuluy libun (30,000) nun'alala'ing an tindalun di tinanud Israel. ²Ot ipanguluna didah ad Baalah hidih ad Judah ot eda alan nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ya hidih nan uhhun diyen Kahun hinan numbattanan nadan kerubim di alyonday awadan nan ongal di abalinanan Dios an mun'ap'apu. Ya datuwen kerubim ya nipa'otdah nan Kahun. ³Ta eda inala nan Kahun an niha"ad hinan nabillid an nunhituwan Abinadab ot ilugandah nan pa"apya an kaliton. Ot ipangulun da Ussah i Ahio an imbabalen Abinadab nan baka an nanguyud i diyen kaliton ⁴an niha"adan nan Kahun. Ta hi Ahio di namangulu ⁵ot mitmitnud da David ya nadan ibbada an tinanud Israel an nunhiglay amlongda an ip'iphodan manayo hi pundayawda i Apu Dios on mungkankantada. Ya pun'ipagangohday harp ya lira ya tamburin ya kastanet ya simbal.

⁶Mu hidin nipotto'dah nan pun'ilikan Nakon ya nikudlih nadan baka an nanguyud hinan kaliton ot pi'bageon Ussah an hapapon nan Kahun. ⁷Ya bimmungot hi Apu Dios i Ussah an gapuh aggena nangibilangan hinan tugun ta inidonah nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ta nateh Ussah hi haggon nan Kahun.^m

⁸Ya bimmungot hi David i diyen inat Apu Dios i Ussah an gapuh bungotna. Ta nihipun i diye ya nginadanandah diyen boble hi Peres-Ussah.ⁿ Ta ingganah ad uwani ya hidiyey ngadana.

⁹Ta timmakut moh David i Apu Dios ot alyonay, Ta nganne moy ato' an mangiyanamut ituwen Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios?

¹⁰Ya adina mo pohdon an iyanamut nan Kahun hi boblena ta inhingngiday inwada ot eda iha"ad hi balen nan i Gat an hi Obed-Edom. ¹¹Ta nihaha"ad hidi nan Kahun hi tuluy bulan. Ya winagahan Apu Dios hi Obed-Edom ya an namin nan pamilyana.

¹²Ya hidin dingngol David an winagahan Apu Dios nan pamilyan Obed-Edom ya an namin an wada i hiya an gapuh nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios an niha"ad hi balena ot ume da David ot eda alan hidiyen Kahun ot iyanamutnah boblena an nunhiglay amlongda. ¹³Ta hidin inda"ang nadan nangdon hinan Kahun hi onom di da"ang ya impa'ohnong David dida ot i'nongda i Apu Dios han bulug an baka ya han mataban kilaw an baka. ¹⁴Ya inlubung David nan ephod^o ot ip'iphodnan manayo hi pundayawnan Apu Dios. ¹⁵Ta inyanamut da David ya nadan tinanud Israel nan Kahun an nittuwan di Hapit Apu Dios an ahitutukukdah amlongda on pun'ipagangohda nadan trampeta.

^m 6:7 Bilang 4:15 ⁿ 6:8 Hituwen ad Peres-Ussah ya hay ibalinana ya nadusaan Ussah.

^o 6:14 Nan ephod ya hidiye nan usalon di padi an iha"adan nan Urim ya Tummim an bunutonda ta panginnilaandah nan pambal Apu Dios hinan mahmahanda.

¹⁶Mu hidin pun'idatongda nan Kahun hinan boblen David ya wada nan imbabalen Saul an hi Mikal hinan way tawa an uh'uhdungana dida. Ya tinigona nan patul an hi David an ip'iphodnan manayo on mumpaypaytu' hi pundayawna i Apu Dios ya pinihulnah David hi nomnomna.

¹⁷Ta indatongda nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ot eda ipaghop hinan natoldaan an impiyamman David. Ot i'nong David nadan maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios. ¹⁸Ya hidin nalpah an ini'nong David nadan maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios ot mundasal hinan ongal di abalinanan Dios ta wagahana nadan tatagu. ¹⁹Ot ipiyappongna nadan dakol an na'amung an tinanud Israel nadan tinapay ya bungbunga'an an deyt ya resin^p. Ot umanamutda mohpe nadan tatagu.

²⁰Ya ta'on on hi David ya immanamut ta ena padutu'an di nunhituwana. Mu e nidamuh Mikal ot alyonay, Ngalingalam ta ay ma'id ha nomnommun patul di tinanud Israel ta inaanmu nayya nan inlubungmu an lubung di patul ot manmannayo'a ta nunhintigga da'ah nadan binabain baal nadan ap'apu an munhilbi i he"a.

²¹Ya alyon David di, Hay nanayawa' ya gapuh pundayaw'un Apu Dios. Te ma'amlonga' hi namto'anan ha'on ta ha'on di nihukkat i amam an patul nadan tatagun Apu Dios an tinanud Israel. ²²Ya ta'on on alyom hi ababain nan inat'u mu ato' damdama nan abalina' an mundayaw i Apu Dios. Mu nada'e an binabai an baal an alyom ya nabaktu otahan di pangibilangda i ha'on.

²³Ta ninayan an agge na'imbabalayan hi Mikal an imbabalen Saul.

Hay Hinamad Apu Dios An Imbaga I David

7 ¹Hidin e niha"ad hi David hinan palasyuna ya wada moy linggopna te hi Apu Dios di nangipanapto' i hiya hinadan binuhulna. ²Ta inalin David hinan propeta an hi Nathan di, Manu tayya i ha'on te palasyuy niha"ada' an sedar an kayiw di niphod. Mu nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ya niha"ad i han natoldaan.

³Ya alyon Nathan di, Atom nan innilam an madadawoh ot hi Apu Dios di bumoddang i he"a.

⁴Mu i diyen nahdom ya alyon Apu Dios i Nathan di, ⁵Ume'a ta em ibaga hinan baal'u an hi David an bokon hiyay mangiyamma hi bale hi iha"ada'. ⁶Te nihipun tuwalih din inikak'u nadan a'ammodyu an tinanud Israel hi ad Egypt ta ingganah ad uwani ya ma'id ha nahamad hi bale' te hay bale' hinan eyu immaninnabatan ya allung an natoldaan. ⁷Ya ta'on on ni'yeni'yeya' i dida ya ma'id ha imbaga' hinadan pinto"u an ap'apu an mangipapto' hinadan tinanud Israel hi iyammaana' hi bale hi sedar an kayiw di niyamma.

⁸Ya ibagam boh nan baal'u an hi David ta alyom di, Ha'on an ongal di abalinanan Dios di nangaan i he"ah nan pumptapto'am hi kalnero ot pumbalinon da'ah patul nadan tatagu' an tinanud Israel. ⁹Ot banoddangan da'yuh nadan nanganangayanyu ta impa'abak'u i da'yun namin nadan binuhulyu. Ot ad uwani ya pumbalinon da'a hi patul ta mundingngol'a hi abobboble an umat hinadan udum an nundingngol an tataguh tun luta. ¹⁰Ot idat'uh tuwen boble i da'yu an tatagu' an tinanud Israel ta punhituwanyu. Ta ma'id mo ha mangubat ya mamalpaligat i da'yu. Ta adi umat hidin hopapna ¹¹hi namto'a' hinadan nun'anun'ap'apu i da'yu. Ta midinong moy eyu pi'gubatan.

Ot ha'on an Dios ya ibaga' tee i he"a an pumbalinon da'a ya nadan tanudam hi patul hi inggana. ¹²Ta hitun apogpogan di pi'taguwam ya hay mihukkat hi mumpatul ya hay ohah nadan imbabalem. Ya ihamad'uy pun'ap'apuwana. ¹³Ta hiyay mangiyammah nan Templo an pundayawanyu i ha'on. Ya minaynayun an nadan tanudanay mun'ap'apuh inggana. ¹⁴Ya ha'on di hi amana ya hiyay pun'imbabale'. Ya wa'et adi maphod di atona ya paddungnay huplito' ta umat hinan aton di ohan ammod hinan imbabalena hi'on numbahul. ¹⁵Mu nanongna damdama nan pamhod'un hiya an adi umat hinan inat'u i Saul an inaan'uh nan pumptatulana ot ihukkat da'a. ¹⁶Ta adi nimpe mapogpog nan pumptatulam te mapinpinalog nadan tanudam ta diday mumpatul hi inggana.

¹⁷Ta immeh Nathan ot ibaganan namin i David nan impa'innilan Apu Dios i hiya.

Hay Dasal David

¹⁸Ot umeh David hinan pundayawan i Apu Dios ot mundasal an alyonay,

Undan nganneya' ihya ya nan pamilya' ta pamaag ya e da'mi wagahan hi maphod i he"a an na'abbaktun Dios.

¹⁹Ya pun'udmam bo nayya ta hinamadmun inali nan ahim aton an iphoda nadan tanuda' hi udum hi algo.

Ot datuwey panginnilaa' an nunhiglay ulem i ha'on ya nan pamilya'.

²⁰He"a ya innilam di a'at'u an baalmu ot ma'id ha udum hi mabalin hi e' ibaga i he"a an na'abbaktun Dios.

²¹Ya impa'innilam bon ha'on nadan pinhodmun ma'at an iphoda'.

Ya innila' an ma'at hituwe te hinamadmu tuwalin impa'innilan ha'on.

²²Immannung an he"a nan na'abbaktun Dios an mapemanan.

Ya ma'id ha udum hi dingngolmi hi umat i he"a an Dios.

²³Ya ma'id ha udum hi umat i da'min tatagum an tinanud Israel an inihwangmuh din numbalinanmi hi himbut hi ad Egypt.

Ot pumbalinon da'mih tatagum ta nundingngol di ngadanmu hi abobboble.

- Ya nakaskasda'aw di inatmun nangipa'aaan hinadan tatagu ya ta'on on nadan diosda ituwen boble ot ihukkat da'mi an tatagum an inilpum hi ad Egypt.
- 24 Te da'mi nimpe an tinanud Israel an pinto'mu ya numbalinon da'mih tatagum hi inggana. Ot hanat he"a Apu Dios di un'unudonmi.
- 25 Ot ad uwani Apu Dios ya hanat pa'annungom nan imbagam an ma'at i ha'on an baalmu ya ta'on on nadan tanuda' hi inggana.
- 26 Ta mundingngol nan ongal an abalinam hi inggana. Ot ma'at'e ya umannung an ahi alyon di tatagu di, Nan ongal di abalinanan Dios ya hiya nan dayawon nadan tinanud Israel. Ta hiya nan hanat mihamad di pun'ap'apuwan nadan tanuda' an baalmu.
- 27 Ot gapu ta he"a an ongal di abalinanan Dios an dayawonmi an tinanud Israel di nangipa'innila ituwe i ha'on an baalmu an punnanongom nan pun'ap'apuwa' hi inggana ya waday tulid'un mangidasal i datuwe.
- 28 Ot he"a Apu Dios an na'abbaktu an Ap'apu ya immannung an atom nan hinamadmu an imbagabaga an maphod an ahim aton i ha'on an baalmu.
- 29 Ot agam ta pa'annungom ta wagaham nadan tanuda' ta minaynayun hi inggana. Ot gapu ta he"a Apu Dios an na'abbaktu di nangibaga ya innila' an immannung an wagaham nadan tanuda' hi inggana.

Hay Nangaba'abakan David Hi Gubat

- 8** ¹Indani ya e bo ginubat da David nadan i Pilistia ot abakonda dida ot sakupondah ad Meteg Ammah^q ya nadan udum an bobleda.
- ²Ot eda bo gubaton nadan tinanud Moab ot abakonda dida. Ot ipalo'da dida hinan luta an nun'atluwunday linyada. Ot ipapaten David nadan wadah nan duway linya. Ya aggena nadan wadah nan mi'atlu an linya mu sinakupna dida ot pumbayadona dida hi buwis.
- ³Ot eda bo gubaton nan imbabalen Rehob an hi Hadadeser an patul hi ad Sobah hidin ena ihamad di pun'ap'apuwana ta ingganah nan wangwang an nungngadan hi Euprates. ⁴Ot abakon da David dida ot alanday hinlibu ta han pituy gahut (1,700) an nungkakabayu an tindalu' ya baintiy libu (20,000) an agge nungkakabayu an tindalu. Ot alanday hinggahut (100) an kabayu ta mungguyud hi kalesan di e mi'gubat. Ot pilayonda nadan udum an kabayu.

^q 8:1 Hay alyon di udum ya hituwen Meteg Ammah ya bokon ngadan di boble te hay ibalinana ya napogpog moy pun'ap'apuwandah nadan tinanud Israel. ^r 8:4 Hay alyon di udum an Biblia ya hinlibu (1,000) an kalesan di e mi'gubat ya pituy libu (7,000) an tindalun nungkakalesa.

⁵Ya hidin immaliday tindalu an i Damaskus an oha an boble hi ad Syria ta boddanganda nan patul hi ad Sobah an hi Hadadeser ya ginubat bon damdaman da David dida ot patayonday baintit duway libu (22,000) an tindaluda. ⁶Ot ipiyamman David nadan pungkampuwan di tindaluna hinadan boble hi ad Damaskus ot pumbayadona nadan i Syria hi buwis te sinakupna mo dida.

Ya an namin di e ni'gubatan da David on nangabakon Apu Dios dida.

⁷Ya hidin inabak da David hi Hadadeser ot alanda nadan balitu' an hapiyon nadan opisyal di tindaluna ot iyedah ad Jerusalem. ⁸Ot alanda boy dakol an gombang hi ad Betah^s ya hi ad Berotay an numpatulan Hadadeser.

⁹Ya hidin dingngol nan patul hi ad Hamat an hi Toy^t an inabak David nadan tindalun Hadadeser ¹⁰ya intuda'na nan imbabalena an hi Joram ta ena apngaon hi David ya imbagana an mi'yam'amlongdah nangabakanda i Hadadeser. Te numbuhhulan da Toy i Hadadeser. Ta inyen Joram di balitu' ya silber ya gombang ot idatna i David. ¹¹Ot alan David dadiyen indatna ot idawatna i Apu Dios ta ma'usal hinan pundayawanda an umat hi inatnah nadan balitu' ya silber an inala'aladah abobboble an inabakda ¹²an umat hinan boblen di tinanud Edom ya tinanud Moab ya tinanud Ammon ya tinanud Amalek ya nadan i Pilistia. Ya ta'on on nadan inalada hinan patul hi ad Sobah an hi Hadadeser an imbabalen Rehob ya indawatna bon Apu Dios.

¹³Ta nundingngol hi David an namamah din pinatenay himpulut waluy libu (18,000) an tinanud Edom hinan nundotal an nungngadan hi Ahin. ¹⁴Ot ipiyammanay pungkampuwan di tindalunah nadan boblen di tinanud Edom te sinakupnay bobleda.

Ta an namin di e ni'gubatan da David on nangabakon Apu Dios dida.

Hay Numpatulan David Hinadan Tinanud Israel

¹⁵Hidin numpatulan David hi an namin an tinanud Israel ya nipto' di inatna an nangipanupanuh hinadan ibbana an tatagu. ¹⁶Ta numbalinona hi nabaktun opisyal nadan tindaluna hi Joab an imbabalen Seruyah. Ya hi Jehosapat an imbabalen Ahilud di mi'hapit hinan patul ya mangipa'innilah nadan tatagu hinan pohdon nan patul an ma'at. ¹⁷Ya hi Sadok an imbabalen Ahitub ya hi Ahimelek an imbabalen Abiatar di nabaktun padida. Ya hi Serayah di sekretali. ¹⁸Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada di ap'apun nadan i Krete ya i Pelet an guwalyan nan patul. Ya nadan linala'in imbabalen David di ap'apu an bumoddang i hiya an patul.^u

^s 8:8 Hay nungngadanda hi ad Betah hinan 1 Chronicles 18:8 ya Tebah. ^t 8:9 Hay nungngadanda ituwen hi Toy hinan 1 Chronicles 18:9 ya Tou. ^u 8:18 Hay alyon di udum ya nadan imbabalen David ya papadida.

Hay E Nangawitan David I Mepiboset

9 ¹Han ohan algo ya e nummahmah David hi'on waday mataguh nadan tinanud Saul te pinhodnan ipatigoy ulena i hiya an gapuh nan nahamad an nunggayyumanda i Jonathan.

²Ya dingngolnan wada han baal ni' Saul an hi Siba. Ta impa'ayag David ot alyonan hiyay, On he"ah Siba?

Ya alyon Siba di, O ha'on apu patul.

³Ot mahmahan David i hiya hi'on waday mataguh nadan pamilyan Saul ta way atonan mangipatigoh nan a'at di ulen Apu Dios i hiya.

Ya alyon Siba di, Wadah Mepiboset an imbabalen Jonathan mu napilay di duwan hukina.

⁴Ot mahmahan David di awadana. Ya alyon Siba di, Wahdih ad Lo-Debar hi balen Makir an imbabalen Amiel.

⁵Ot ituda' David di e mangawit i Mepiboset. ⁶Ta hidin immeh Mepiboset an apapun Saul hi awadan David ot munyu"ung hi hinangngabna ta lisipituwona. Ya alyon David i hiyay, On he"ah Mepiboset?

Ya alyonay, O ha'on tee an baalmu.

⁷Ya alyon David i hiya di, Maphod ta immali'a. Ot adi'a tumakut te ipatigo' i he"a di ule' an gapuh nan nunggayumanmi i amam an hi Jonathan. Ya ibangngad'un he"an namin nadan lutan apum an hi Saul ya nanongnan hitun bale' di panganam.

⁸Ta nunyu"ung boh Mepiboset i David ot alyonay, Undan nganneya' ihya apu patul ta eya' ulayan i he"a yaden umata' hinar naten kahu an ma'id ha hilbina.

⁹Ot ipa'ayag David hi Siba an baal din hi Saul ot alyonan hiya di, An namin nadan luta ya nadan nun'abalol an odon da Saul an pamilya ya idat'u i Mepiboset. ¹⁰Ot he"a ya nadan imbabalem ya nadan baalmuy mangipapto' i dadiyen luta ta idatyu nan dowwana ta wan waday anon nan pamilyan nan ud baal ni' i he"a an hi Saul. Mu hi Mepiboset e ya hinar palasyu di panganana.

Ya hi Siba ya himpulut limay (15) imbabalenah linala'i ya baintiday (20) baalna.

¹¹Ya alyon Siba di, He"ay patul ot an namin nan ibagam ya unudo'. Ta nihipun i diye ya niha"ad hi Mepiboset hi balen David an paddungnay ohah nadan imbabalena.

¹²Ya waday imbabalen Mepiboset an lala'i an hay ngadana ya hi Mika. Ya da Siba ya nadan pamilyana di baal Mepiboset. ¹³Ta ta'on hi'on napilay di duwan hukin Mepiboset ya hi ad Jerusalem di niha"adana te hi awadan nan patul di immohnongana.

Hay Natayan Nan Patul An Hi Nahas

10 ¹Indani ya nate nan patul di tinanud Ammon an hi Nahas ot mihukkat nan imbabalena an hi Hanun. ²Ya hidin dingngol

David an nateh Nahas ya alyonah nomnomnay, Mahapul an ipatigo' di nahamad an pi'gayyuma' i Hanun an umat hinan maphod an impatigon amana i ha'on hi ataguna.

Ot ituda'nay e mangipa'innila an ta'on on hiya ya minomnoman hi natayan aman Hanun. Mu hidin dimmatong nadan intuda' David hi awadan da Hanun an boblen di tinanud Ammon ³ya alyon nadan ap'apu an munhilbih nan patulda an hi Hanun di, Undan nin aya maphod di nun'iyalin danaen hinnag David? Umman nin aya hinnagna dida ta muns'i'mdah tun boble ta'u ta innilaonday atonda an mangubat i dita'u.

⁴Ot ipatiliw Hanun dadiyen hinnag David ot upuhanday pangngel di balbasda ot putulanday lubungda ta matigoy tipada ot ahida pa'anamuton dida. ⁵Ta nunhiglay nibabainanda. Ya hidin nipa'innila i David hidiyen na'at ot ituda'nay e manamu i dida ta ibagada an umohnongda ni' hi ad Jeriko ta ingganay dumukkey balbasda ya ahida umanamut.

⁶Indani ya ninomnom nadan tinanud Ammon an numbalinondah David hi binuhulda. Ta binayadanday baintiy libu (20,000) an tindalun di i Syria an nalpuh ad Bet-Rehob ya hi ad Sobah ya himpulut duway libu (12,000) an tindaluh ad Tob ya ta'on on nan patul hi ad Maakah ta impa'alina hinlibu (1,000) an tindaluna. ⁷Ya hidin dingngol David hidiye an inatda ot ituda'na da Joab ya an namin nadan tindaluna ta eda gubaton dida. ⁸Ya himmawwang nadan tinanud Ammon ot mundadaanda an mi'gubat hinan way geyt hi ad Rabbah. Ya nada'e an i Syria an nalpuh ad Sobah ya hi ad Rehob ya hi ad Tob ya hi ad Maakah an bumoddang i dida ya nundadaanda damdamah e'elen diyen boble.

⁹Ya tinigon Joab an nadan binuhulda ya nundadaanda an mangubat i dida an nundodommanganda. Ya wahdida boy udum hi indogganda ot piliyona nadan nun'alala'ing an tindaluna ta diday mangubat hinadan i Syria. ¹⁰Ot iyukodna nadan udum an tindalu i ibbana an hi Abisay ta diday mangubat hinadan tinanud Ammon. ¹¹Ot alyon Joab i Abisay di, Wa'e ta tigom an abakon da'mi hinadan i Syria ya immali ayu ta boddangan da'mi. Mu wa'e ta tigo' an abakon da'yu hinadan tinanud Ammon ya immali ami pibo ta boddangan da'yu. ¹²Ot mahapul an natulid ta'u ta ihamad ta'u an mi'gubat ta ihwang ta'u nadan ibba ta'u ya imbaluw ta'u tun boble ta'u an indat Apu Dios. Ot hanat hi Apu Dios di ukod hinan innilana an maphod hi ma'at.

¹³Ta hidin mange da Joab ya nadan tindaluna an e mangubat hinadan i Syria ya pamaag ya ma'amtikda. ¹⁴Ya hidin tinigon nadan tinanud Ammon an logmon nadan i Syria di butik ya binumtikda damdama an imbangngaddah bobleda hi takutda i da Abisay. Ot mumbangngad mo da Joab hi ad Jerusalem.

¹⁵Ya hidin inabak nadan tinanud Israel nadan i Syria ot ma'amungda bo nadan i Syria. ¹⁶Ot ipa'ayag nan patul an hi Hadadeser nadan udum

an tinalun nunhituh daggah di wangwang an nungngadan hi Euprates. Ot eda middum i didah ad Helam an impangulun Sobak an nabaktun opisyal di tinalun Hadadeser.

¹⁷Ya hidin nipa'innila i David hidiye ot amungonan namin nadan tinalunan tinanud Israel. Ot agwatonda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot umedah ad Helam ya wahdida nadan i Syria an nundadaan an mangubat i dida. ¹⁸Ot abakon bon nadan tinanud Israel nadan i Syria ta ma'amtikda. Ta pinaten da David di pituy gahut (700) an nungkakalesa an i Syria ya napat di libu (40,000) an tinalun agge nungkalesa. Ya ta'on on hi Sobak an nabaktun opisyalda ya nunhiglay hugatna ta natehdih nan nungugubatanda. ¹⁹Ya hidin tinigon nadan patul an bimmoddang i Hadadeser an inabak nadan tinanud Israel dida ot iyabulutda an sakuponda didah nadan tinanud Israel.

Ya nihipun i diye ya tumakut mo nadan i Syria an mamoddang hinadan tinanud Ammon.

Hay Nunluktapan David

11 ¹I han tiyalgo an hidiyey uggan e pi'gubatan di patul ya intuda' David hi Joab ya nadan udum an opisyal di tinaluna ta ipanguluda nadan tindalu an tinanud Israel. Ot eda gubaton nadan tinanud Ammon ot abakonda dida ot li'ubonda nan boble hi ad Rabbah. Mu hi David ya immohnong hi ad Jerusalem an agge e ni'gubat.

²Ta i han mun'ah'ahdom an bimmangon hi David ot umeh nan nundotal an atop nan palasyu. Ta mundaldallanan hidi ya nangiuhdungana han apgoan an babain mun'amoh. ³Ot ituda'nay e mummahmah hi'on nganneh diyen babai. Ya inalidan hiya di, Hi imbabalen Eliam an hi Batseba an ahawan Uriah an tinanud Hit. ⁴Ot ituda'nay e mangawit i hiya ot iyedah awadana ot ilo'na. Ya hidiye bo udot ya hiyah nalpah nan inat Batseba an a'at di punlinis te hiyah nalpah di malpuh adolna. Ta nalpah ot umanamut hi Batseba hi baleda. ⁵Indani ya nawadaan hi Batseba ot ituda'nay e mangipa'innila i David.

⁶Ya pinhod David an hophopan hidiyen inatna ot ituda'nay e mangibaga i Joab ta ituda'nah Uriah an tinanud Hit ta umanamut. ⁷Ya hidin dimmatong hi Uriah ot mahmahan David di a'at Joab ya nadan tinaluna ya hay a'at nan gubat. ⁸Ot ahina mohpe alyon i Uriah di, Umanamut'a ni' hi baleyu ta eka mun'ible. Ot lumah'un hi Uriah hinan palasyu ya impiyunud nan patul han indadaana an midat i Uriah. ⁹Mu agge immanamut hi Uriah te e ni'ilo' hi awadan nadan guwalyah nan geyt di palasyu.

¹⁰Ya nipa'innila i David an agge immanamut hi Uriah ot alyonan hiyay, Tanganu on'a agge immanamut yaden nadney ama'idmuh baleyu?

¹¹Ya alyon Uriah di, Nadan ibba' an tindalu an i Israel ya i Judah ya tinaynanday baleda ta eda mi'gubat ya wahdi bo udot hidi nan

Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ya ta'on on nan nabaktun opisyal an hi Joab ya nadan udum an opisyal di tindalum ya wahdidah nan nungkampuwanmi. Ya manu i ha'on te umanamuta' ta eya' mangmangngan ya nangnanginnum ya ni'ilo'a' i ahawa'. Ibag'a i he"a an adi mahan mabalin an ato' di athidi.

¹²Ot alyon mon David di, Umohnong'a mo ni' ta hi bigat ya ahi'a ume. Ot umohnong hi Uriah hi ad Jerusalem i diyen algo. ¹³Ta hidin nabigat ot ayagan David hi Uriah an e mi"an i hiya ot butongona. Mu agge damdama immanamut i diyen nahdom te e bo ni'ilo' hinadan guwalya.

¹⁴Ta i diyen nabigat ot muntudo' hi David i Joab ot ipadona i Uriah. ¹⁵Ya hay inalinah nan tudo'na ya alyonay, Hi Uriah di pa'ayom hi awadan di atatakut an gubat ya tinaynanyuhdi ta patayonda.

Hay Natayan Uriah

¹⁶Hidin ginubat da Joab nan bobleh ad Rabbah ot pamanguluwonah Uriah hi awadan nadan na'tullid an titindalun di binuhulda. ¹⁷Ta bimmudduh nadan binuhulda i diyen boble ot gubatonda da Joab. Ot patayonday udum hinadan tindalum David an ta'on on hi Uriah.

¹⁸Ot honagon Joab di e mangipa'innilan David hi an namin an na'at i diyen gubat. ¹⁹Ot tugunon Joab nan hinnagna an alyonay, Malpah'en impa'innilam hinan patul nan a'at nan gubat ²⁰ya alinah bumungot ya alyonan he"ay, Tanganu on ayu tuwali e ni'ihhaggon an e ni'gubat i didah nan bobleda? Undan aggeyu innilan ta'on on wahdidah nan na'aladan ya numpana da'yu? ²¹Ya undan adiyu manomnom din hi Abimelek an imbabalen Jeru-Beset an babaiy namaten hiyah ad Tebes an pinuligna han batun punggiling hinan way alad ot mikna i Abimelek ot mate. Ya tanganu on ayu e ni'ihhaggon hinan alad?

Wa'et athituy ibagan nan patul ya alyom i hiyay, Ta'on on nan tindalum an hi Uriah ya nate.

²²Ta imme nan intuda' Joab ot ena ibagan David nan inalin Joab an ibagana. ²³Ta alyonay, Bimmudduh nadan binuhul ta'u mu inlaputanmi ot mumbangngaddah nan way geyt hi bobleda. ²⁴Ta hidih nan aladday numpanaandah nadan udum an opisyal di tindalum ta nateday udum an ta'on on nan tinanud Hit an hi Uriah.

²⁵Ya alyon David i diyen intuda' Joab di, Ibagam i Joab an adi minomnoman hinan na'at te athina tuwaliy a'at di gubat an wadaday mate. Ibagam ta ihamadyuh pidwana ta abakonyu nadan binuhul ta'u.

²⁶Ya hidin dingngol nan ahawan Uriah an nateh ahawana ya kumogakoga ot ibaluwana. ²⁷Ya hidin nagibbuh di pituy algon numbaluwana ot ipa'ayag David ta numbalin hi ahawana. Ta nun'ayyam ya lala'i mu hi Apu Dios ya aggena pinhod hidiyen inat David.

Hay Nangibagaan Nathan I Han Nipa"el I David

12 ¹Ya intuda' Apu Dios hi Nathan an propeta ta ena alyon i David di, Wadada han duwan tatagun niha"adda hi ohan boble an kadangyan nan oha ya nawotwot nan oha. ²Nan kadangyan ya dakol di kalnerona ya bakana ³mu nan nawotwot'e atog ya ammuna han ohan kittang an tinna an kalnerona an ginattangna. Ot ipanapto'nah diyen kalnero ta ni'yong'ongngal hinadan imbabalena. Ta ni"ani"anonah nan panganana ya ni'yinumonah nan pun'inumana. Ya wa'e on inap'appupuna an paddungnay imbabalena. ⁴Ya han hin'algo ya wada han dimmagguh balen nan kadangyan an nalpuh nidawwin boble. Mu nan kadangyan ya ayyuwana an mangipihdah nadan kalnerona onu bakana hinan bihhitana. Ta pamaaggot ena pulhon nan kalneron nan nawotwot ta hidiyey impihdana.

⁵Ya nunhiglaot di bungot David i diyen kadangyan ot alyona i Nathan di, Hi Apu Dios an wadah inggana ya innilana an hidiyen tagun nangathidi ya lebbengna an mipapate. ⁶Ya mahapul an bayadanah mamin'oppat hidiyen inalana te ma"id ahan ha homo'na.

Hay Nuntutuyuwan David

⁷Ya nahannapit hi Nathan ot alyona i David di, He"ah diyen tagu. Ta hiya nan hay inal in Apu Dios an dayawon ta'un tinanud Israel i he"a ya alyonay, He"a ya numbalinon da'ah patul nadan tinanud Israel ot ihwang da'ah din e pamatayannot Saul i he"a. ⁸Ya indat'un he"a nan pun'ap'apuwon Saul ya ta'on on nadan ahawana. Ot pumbalinon da'a hi patul hi ad Israel ya hi ad Judah. Ya onha adi umdah datuwen nidat i he"a ot mabalin bo an udma' hi dakdakkol. ⁹Mu tanganu onmu imbahho nan tugun'u ta nan adi maphod di inatmu? Ta impapatem hi Uriah an tinanud Hit hinadan tinanud Ammon ot pumbintanam nan ahawana. ¹⁰Ot gapuh nungngohayam i ha"on ot pumbintanam nan ahawan nan tinanud Hit an hi Uriah ya nanongnan waday mangiyateh matadom hinadan tanudam.

¹¹Ya inal in Apu Dios i hiya di, Ya ibaga' bon he"a an waday ohah nadan pamilyam hi mangdat hi inomnomam. Te pun'ilo'na nadan ahawam hinan mapatal an ta'on hi punhintiggan di tatagu. ¹²Ma"id ha nanginnilah din nangatam mu ha"on ya iyabulut'un ma'at hinadan ahawam di athidi hinan mapatal ta innilaon di an namin an tinanud Israel.

¹³Ya alyon David i Nathan di, Numbahula' tayya i Apu Dios.

Ya alyon Nathan di, Hi Apu Dios ya pinakawan da'a hinan numbahulam ot adi'a mate. ¹⁴Mu gapu i naen inatmu ya pihulon di binuhul ta'u hi Apu Dios ta hiya nan mate nan golang an imbabalem.

¹⁵Ot umanamut hi Nathan.

Hay Natayan Nan Imbabalen David

Indani tatawwa ya inyabulut Apu Dios han nalot an dogoh nan golang an imbabalen David an inyayyam nan ahawan din hi Uriah. ¹⁶Ot mumpahpahmo' i Apu Dios hi David ta ipaphodnah diyen imbabalena an nun'ulat ot hunggop hi kuwartuna mu wa'e ta nahdom on hinan lutay nalo'ana.^v ¹⁷Ta imme nadan ap'apun munhilbih nan palasyu ta eda ihaphapitan ta bumangon ta alina ya mi'an i dida mu adi. ¹⁸Ya hidin mi'apituh algo ya nate nan golgollang. Ya tumakut nadan ap'apun munhilbin hiya an e mangipa'innila i hiya te alyondah nomnomday, On ni'mo hidin matagu nan golang ot adi dita'u donglon ya namama mo ahan hi ad uwani an nate. Alina mannot ya waday atonah adi maphod hi adolna hi'on ipa'innila ta'un nate nan imbabalena.

¹⁹Mu hidin tinigon David an mun'ut'utyam nadan muntamuh balena an munhahapit ya inilmuna an nate mo nan golang. Ot alyonan diday, On nate nan imbabale'?

Ya alyonday, O apu patul.

²⁰Ya bimmangon hi David ot e mun'amoh ot munhugud ot hukkatanay lubungna. Ot umeh nan pundayawanda i Apu Dios an e mundayaw i hiya. Ta hidin nibangngad ot mangan mohpe. ²¹Ya alyon nadan ap'apun munhilbin hiya di, Tanganu on'a athina? Hidin matagu nan golang ya umukayungan'a ya adi'a mangan. Mu ad uwanin nate ya mangan'a mohpe.

²²Ya alyon David di, Hidin matagu nan golang ya aggeya' nangnangnan ya ingkogakoga' an nangidasal ta alinah hom'ona' i Apu Dios ta adi mate. ²³Mu ad uwanin nate ya adiya' mo mun'ulat. Te undan mabalin bo ta ibangngad'uy nitaguwana? Udum hi algo ya mitnuda' i hiya hi awadana mu adi mabalin an hiyay mumbangngad i ha'on.

Hay Niyayyaman Solomon

²⁴Ot ihapitan David hi ahawana an hi Batseba ta adi minomnoman. Ya indani ya nawadaan bo ta inyayyamna han lala'i ot ngadananda ta hi Solomon. Ya na'appinhod Apu Dios hidiyen unga. ²⁵Ot ituda' Apu Dios hi Nathan ta ena ibagan David an ngadanandah diyen golang hi Jedidiah an hay ibalinana ya na'appinhod Apu Dios.

Hay Nunsakupan Nadan Tindalun David Hi Ad Rabbah

²⁶Da Joab ya innaynayunda an e nangubat hinadan tinanud Ammon hi ad Rabbah ot sakuponda nan alpuwan di litingda hinan binattuy aladna. ²⁷Ot ituda'nay e mangipa'innila i David an alyonay, Ginubatmi nadan

^v 12:16 I diyen timpu ya niluttay bale.

i Rabbah ta sinakup ta'u mo nan pangalandah liting. ²⁸Ot mahapul an ipangulum nadan udum an titindalu ta umali ayu ta li"ubon ta'u nan bobleh ad Rabbah ta abakon ta'u ta wan he"ay ma'al'ali an bokon ha"on.

²⁹Ta hidin impa'inniladan David ot amungona nadan tindaluna ot eda gubaton hi ad Rabbah ot abakonda dida ot sakupondah diyen boble.

³⁰Ot alanda nan koronan nan patulda^w an tulumpulut opat (34) di kilun di balitu'na an na'alkusan hi udum an nun'abalol an batu. Ot eda iha"ad hi ulun David. Ya dakkodakkol di inyanamutda hi nangabakanda i diyen boble. ³¹Ot alanda nadan tatagun wahdi ta diday munggabyon ya munlagadi ya mangidadaan hi itunguda. Ya dida boy mangiyammah hamintun pito'. Ta athidiy inat da David hi an namin an tinanud Ammon an inabakdah nadan numpumboblayanda.

Ot mumbanggadda mohpe nadan tindalun David hi ad Jerusalem.

Hay Namilitan Amnon An Nangilo' I Ibbanan Hi Tamar

13 ¹Indani ya nan imbabalen David an hi Amnon ya na'appinhodnah Tamar an apgoohan an babai an imbabalen damdaman David. Hi Tamar ya ohay hi inada i Absalom. ²Ta hi Amnon ya lo'tat ya mundogoh hi punnomnomnan Tamar. Mu gapu ta agge ni' nangahawa ya nanongnan waday pun'ibban Tamar. ³Ya wada han hi Jonadab an tulangda Ammon an adi maphod di panuguna. Hi Jonadab ya imbabalen Simeah an hi ibban David. ⁴Ta han hin'algo ya alyon Jonadab i Amnon di, Tanganu on'a ay hanan minonomnoman hi abigabigat? Undan bokon da'a mahan imbabalah patul?

Ya alyon Amnon i hiya di, Nunnaud othadi an minonomnom hi ibba' an hi Tamar an ohay hi inada i Absalom.

⁵Ot alyon Jonadab i hiyay, Hay atom ya namaag ya nalnallo"ah nan alo'am an ay'a mundogoh. Ta wa'et umalih amam ta tigon da'a ya alyom i hiyay, Pa'alियom bahan hi ibba' an hi Tamar ta hiyay mangiha"ang hi ano' hi awada' ya pinangana'.

⁶Ta athidiy inat Amnon an nalnallo' an ay mundogoh. Ta hidin immeh amana an hi David an e manigon hiya ot ibaganan honagonah Tamar ta hiyay e munha"ang hi anona ya pinangana.

⁷Ya inabulut David hidiye ot ituda'nah Tamar hi balen Amnon. ⁸Ta hidin immeh Tamar ya wahdih kuwartunan malmallo'. Ta nangalah alina ot munha"ang hi tinapay yaden mangmangmangon Amnon. ⁹Ya hidin nalutu ot iyanan Amnon mu adi mangan. Ot alyonay, Palah'unonyu ni' an namin nadan baal an wahtu.

Ot lumah'unda ta ammunah Tamar an nabati. ¹⁰Ot alyonan Tamar di, Iyalim hitu nan makan ta panganona'. Ta inyen Tamar hi awadana ¹¹mu ni'ibagon Amnon an impudong di ta'lana ot alyonay, Ma'aot ta mi'ilo"an ha"on.

^w 12:30 Hay alyon di udum ya koronan di bululda.

¹²Ya alyon Tamar di, Adiya' bahan piliton an iba. Adi ahan maphod hinae an ninomnommun aton te adi mabalin di athitu an ma'at hitun numboblayan ta'un tinanud Israel. ¹³Ta nganne mahan di angah'uh nadan tatagu? Ya ta'on on he'a. Undan adi'a damdama mibabain hitun boble ta'un tinanud Israel? Udu'dul di eka mi'hapit i amata ot innila' an iyabulutnan mun'ahawata.

¹⁴Mu adi donglon Amnon dadiyen pun'ibagan Tamar. Ot gapu ta ma'abbikah ya pinilitnan inilo' hi Tamar.

¹⁵Ya hidin nalpah ya nunnaud an ma'ahihhiwoh Amnon i Tamar an ong'ongngal nan hihiwona mu nan naminhodna ni' i hiya. Ot pilitonan palah'unon hi Tamar.

¹⁶Mu alyon Tamar di, Palah'unona'e i he'a ya ong'ongngal di pumbahulam mu nan inatmun ha'on.

Mu adi donglon Amnon. ¹⁷Ta inayaganaot di ohah nadan baalna ot alyonan hiyay, Palah'unom hituwen babai ya indakigmu nan panto.

¹⁸Ot ipalah'un nan baal hi Tamar ot dakigana nan panto.

Ya hay inlubung Tamar i diye ya adukke an hidiye nan lubung di babain imbabalen di patul hi'on ma'id ni' ha nangilo' i hiya. ¹⁹Ot hetheton Tamar hidiyen inlubungna ot dadapulonay uluna ot mangan mungkoga an hinawanany angahnah ta'lana.

²⁰Ya hidin tinigon ibbana an hi Absalom ot mahmahanan alyonay, Undan waday nagaga'ihoh inat ibbam an hi Amnon i he'a? Wada'e ya adim nomnomnomon te undan nganney aton an hi ibbam damdama. Ta gapuh nan nunnaud an inomnoman Tamar ya nihaha'ad hi balen ibbana an hi Absalom.

²¹Ya hidin dingngol David hidiye ya nunhiglay bungotna. ²²Ya hi Absalom e ya nunnaud damdamay hihiwona i Amnon te nan inatna i ibbana ta agge mo ni'haphappitan i hiya.

Hay Nangipapatayan Absalom I Amnon

²³Hidin nala"uh di duway tawon ya nadatngan nan pumpapukisan Absalom hi dutdut nadan kalneronah ad Baal-Hasor an nihaggon hi ad Epraim. Ta inayaganan namin nadan i'ibanan linala'in imbabalen nan patul ot umedahdi. ²⁴Ya hidin ena ayagan hi amana ya nadan ap'apun munhilbin hiya ²⁵ya alyon amanay, Imbabale' ta'omman hi adi ami umalin namin ta adi'a maligatan. Ya ta'on on ipilit Absalom ya adih amana.

²⁶Ya alyon Absalom di, Wa'et adi'a ya hanat iyabulutmun mi'yalih ibba' an hi Amnon.

Ya alyon amanay, Tanganu on gahin on mi'yalih Amnon?

²⁷Mu ipapilit Absalom ta lo'tat ya nihapitan nan patul ot ayaganah Amnon ta mi'yeh nadan i'ibana. ²⁸Mu tinugun Absalom nadan baalna

alyonay, Wa'et nabutong hi Amnon ta inali' hi patayonyu ya pinateyu. Adi ayu tumakut ot ha'on di ukod. Mahapul an natulid ayu ya adi ayu dumuwaduwa.

²⁹Ta inunud nadan baal Absalom nan imbaganan atonda ot patayondah Amnon. Ot bumtikda an numpungkabayu nadan udum an imbabalen nan patul.

³⁰Ya hidin aggeda ni' dimmatong an wadadah nan awon ya waday nangipa'innilan David an pinaten Absalom an namin nadan i'ibana an imbabalena ta ma'id ha nabati. ³¹Ta natanna'dog nan patul ot punhethetnay lubungna ot munlu'bub hinan lutah hakit di nomnomna. Ta ta'on on nadan baalna an wahdi ya nunhethetda damdamay lubungda. ³²Mu hi Jonadab an imbabalen nan hi ibban David an hi Simeah ya immeh awadan David ot alyonan hiyay, Apu patul aggeda pinaten namin nadan imbabalem te ammunah Amnon an nate. Hinae tuwaliy ninonomnom Absalom an nihipun hidin pinilit Amnon an inilo' hi ibbana an hi Tamar. ³³Ot hiya nan adim patiyon apu patul nan imbagadan natedan namin nadan imbabalem te ammunah Amnon an nate.

³⁴Ta hi Absalom ya binumtik hidin nateh Amnon.

Ya nan guwalyah nan geyt hinan palasyu ya tinangadnay dakol an atagun manayyudah nan nabillid an nalpudah ad Horonaim ot ena ibagah nan patul. ³⁵Ya alyon Jonadab hinan patul di, Tigom an immannung nan imbaga' te immali nadan imbabalem.

³⁶Ya hidin dimmatongda ya ahikokogada ta ta'on on hi David ya nadan baalna ya niddumda an mungkoga hi hakit di nomnomda.

³⁷Ya ninaynayun an abigabigat on umukayungan hi David hi punnomnomnah nan imbabalenan hi Amnon. Mu hi Absalom ya binumtik nimpe ot umeh ad Gesur hi awadan Talmay an imbabalen Amihud an patul hidi. ³⁸Ot mihaha"ad hi ad Gesur hi tuluy tawon.

³⁹Ya hi David ya lo'tat ya indinongnan umukayungan an inabulutna mo nan natayan Amnon ya pinhodna mo aya an tigon hi Absalom.

Hay Numbanggadan Absalom Hi Ad Jerusalem

14 ¹Hi Joab an imbabalen Seruyah ya innilana an nonomnomon nan patul hi Absalom. ²Ot ituda'nay e mangawit i han babai an i Tekoa an nundongol an nala'ing an muntugun. Ta hidin dimmatong ot alyon Joab i hiyay, Munlubung'ah lubung di nabalu ya impatigom an umukayungan'a ta ay hanan immannung an nabalu'a. Ya agge'a nunhugud ta ay hanan nadney em immukayungan. ³Ya imme'ah awadan nan patul an hi David ta eka ibagan hiya nan ibaga' i he"a. Ot ibagan Joab nan ibagan nan babai.

⁴Ta hidin dimmatong hi awadan nan patul ot munyu"ung hi hinanggabna hi punlispituna ot alyonay, Boddangana' bahan apu patul.

⁵Ya alyon nan patul i hiya di, Undan nganney inomnomam?

Ya alyon diyen babai di, Nate nan ahawa' ⁶ya waday duwa an imbabale' an linala'i. Mu han ohan algo ya numpattedah nan puntanoman ya ma'id ha e mamol'ah i dida ot matey oha. ⁷Ta ad uwani tayya ya immali nadan i'iban ahawa' ya alyonday idat'un dida nan matagun imbabale' ta patayonda pibo te pinatenah ibbana. Ot wa'et athidi ya ma'id mahan mo ha namnamao' hitun nitaguwa'. Ya ma'id ha mamunat hi ngadan din ahawa'.

⁸Ya alyon nan patul di, Umanamut'a ta ha'on di ukod.

⁹Mu alyon nan babai di, Apu patul, ta'omman attog ya da'mih nan imbabale' di numbahul^x hinan na'at mu ta adi'a milaggat ya nadan familyam.

¹⁰Ot alyon nan patul di, Wa'et waday umalin manattatakut i he'a ya impa'innilam i ha'on. Ta ha'on di humapit i diyen tagu ta adina ipidpidwan e manattatakut i he'a.

¹¹Ya alyon bon nan babai di, Ot athina'e ya daan mo bahan ta idasalmu i Apu Dios an unudon ta'u ta adina iyabulut nan ninomnom nadan i'iban ahawa' an mamateh nan nabati an imbabale'.

Ya alyon David di, Isapata' hinan wadawada an Dios an ma'id ha adi maphod hi ma'at i hiya.

¹²Ya alyon bon nan babai di, On mabalin an wada bo han ibaga' i he'a.

Ya alyon nan patul di, Nganneh diye?

¹³Ya alyon nan babai di, He'a ya ongal di homo'mun ha'on ta athinay inalim hi atom. Ot daan mo ta athina damdama boy atom hinadan ibba ta'u an tatagun Apu Dios? Te ongal an bahul nan inatmu te ma'id ha homo'muh nan imbabalem te adim pa'anamuton. ¹⁴Ot inayunan alyon di, An namin ta'u ya immannung an mate ta'u. Ya hay ate ya paddungnay liting an wa'et nikuyag hinan luta ya adi mabalin bon akupon. Mu hi Apu Dios ya adi mabalin an namaaggon inhiwwenay ohan tagu i hiya mu atonay abalinana ta mumbangngad hidiyen tagu i hiya. ¹⁵Ta hituwey gapunah immaliya' apu patul ta mi'hapita' i he'a ta alina ya atom nan ibaga' te tattakutona' hinadan tatagu. ¹⁶Ya hanat donglona' ta ihwanga' ya nan imbabale' ta adida bahan patayon ta adi ahan malingling di ngadanmih tun boblen indat Apu Dios i dita'un tataguna. ¹⁷Ot nomnomnomo' nadan imbagam an hiyay mangdat hi dinol'u te umat'ah nan anghel Apu Dios an innilam di maphod ya adi maphod. Ot hanat hi Apu Dios an unudon ta'u di nanongnah bumoddang i he'a.

¹⁸Ya alyon David i diyen babai di, Waday mahmaha' mu ibagam nan immannung.

^x **14:9** Nan tugun Apu Dios i Moses ya mahapul an mipapate nan pimmate te mumbahulda hi'on adida ipapate nan pimmate. Hay Nakakan 21:12-14

Ot alyon nan babai di, On nganneh diye?

¹⁹Ot alyon nan patul di, On hi Joab di nangituda' i he"ahtu?

Ya alyon nan babai di, O adi' iha"ut an hiyay nangitugun i ha"on hi ato' ya an namin nan imbaga'. ²⁰Manu'e athituy inatna ya pinhodna an mipanuh nan ma'ma'at. Mu innila' an he"a ya nanomnoman'a te umat'a nimpeh nan anghel Apu Dios an innilanan namin nan ma'ma'at hitun boble ta'u.

²¹Ta nalpah diye ot ipa'ayag nan patul hi Joab ot alyonan hiyay, Abuluto' nan pohdom an ma'at ot agam ta em awiton hi Absalom.

²²Ot munyu"ung hi Joab hi hinangngab nan patul ot alyonay, Hanat nanongnan wagahan da'a i Apu Dios. Ot mun'am'amlonga' ta inabulutmu nan inali' hi atom.

²³Ot umeh Joab hi ad Gesur ot ena awiton hi Absalom ot iyanamutnah ad Jerusalem. ²⁴Mu inalin nan patul i Joab di, Iyanamutmuh balena ta adi umalih tun bale' te adi' pinhod an tigon. Ta immanamut hi Absalom hi balena mu aggena tintinnigo nan patul an hi amana.

²⁵Ya hi Absalom di ap'aphodan di tigona hinadan tinanud Israel te mahdol di nangadolna. ²⁶Ya dimmukke'ey ibu'na ya ma'dammot ta wa'et pinutulna ta ingkiluda ya mahuluk hi duway kiluy damotna. ²⁷Ya tuluday linala'i an imbabalena ya ohay babai an apgohan an nginadananda bo ta hi Tamar.

Hay Nanigan Absalom Hinan Patul An Hi Amana

²⁸Niha"ad hi Absalom hi ad Jerusalem hi duway tawon mu aggena tintinnigoh amana. ²⁹Ya lo'tat ya impa'ayagnah Joab ta hiyay ituda'nan e mi'hapit i amana mu agge immeh Joab hi awadan Absalom. Ot ipidwana bo an ipa'ayag mu agge damdama immeh Joab. ³⁰Ot alyon mon Absalom hinadan baalnay, Nan puntanoma' ya nihaggon hinan puntanoman Joab an natanoman hi barley.^y Ekayuot ta eyu pu'ulan nan payona. Ta inunud nadan baalna hidiyen imbaga.

³¹Ot umeh Joab hi balen Absalom ot alyonay, Tanganu on pinu'ulan nadan baalmu nan tinanoma'?

³²Ya alyon Absalom di, Nomnomnomom an impa'ayag da'a hi numpidwa ta eka mi'hapit i ama mu agge'a immali. Tanganuna' e inawit hi ad Gesur? Udu'dul di aggeya' inyalihu ta nunnanonga' hidi. Te pinhod'un tigon nan patul an hi ama ta numbahula'e ya impapateya' ot udot i hiya. ³³Ta immeh Joab hinan patul ot ena ibaga nan inalin Absalom i hiya. Ot ipa'ayag mahan mon nan patul hi Absalom ot umeh awadana. Ta immeh Absalom ot munyu"ung hi hinangngab nan patul an hi amana ot awalon amana.

^y 14:30 Nan barley ya mamangulun madatong ya ahi nan wit.

Hay Numbalanan Absalom Hi Patul

15 ¹Indani ya wada moy kakabayun Absalom ya han kalesa an iluganan di e mi'gubat. Ya wadada boy nabongle (50) an tataguna ta pun'ibbana hi'on waday pangayana. ²Ya wa'e ta nawii'tit on immeh nan way hawwangan hinan boble. Ta wa'e ha immalin waday ena idalom hinan patul on minahmahan Absalom di nalpuwana an boble. Ta wa'et inalin diyen taguy ohaa' an tinanud Israel ³on inalin Absalom di, Nipto' hinaen dalommu mu ma'id ha tinuddun nan patul hi mangipanuh i naen dalom. ⁴On innayunan inaliy, Onha pinto'a' hi mangipanuh hi an namin an dalom ot tigo' ta an namin di umali ya mipanuh hi maphod nan dalomda. ⁵Ya wa'e bo udot ta munyu'ung nan tagu hi punlispituna i hiya on inawalna. ⁶Ta athidiy ina'inat Absalom hinadan ibbanan tinanud Israel an umeh nan patul an e nimpe mundalom. Ta alinah on an namin nadan tinanud Israel ya pohphondondah Absalom.

⁷Ta hidin nala'uy opat di tawon ya alyon Absalom hinan patul an hi amana di, Daan mo ta iyabulutmu ta umeya' hi ad Hebron ta e' aton nan insapata' i Apu Dios an ato'. ⁸Te hidin wahdiya' hi ad Gesur hi ad Syria ya insapata' an wa'e ta mumbangngada' hituh ad Jerusalem ya umeya' hi ad Hebron ta e' dayawon hiyahdi. ⁹Ot iyabulut nan patul an umeh Absalom hi ad Hebron. ¹⁰Ot adi ipa'in'innilal Absalom ot ituda'nay e mangibaga hi an namin an tinanud Israel ta eda alyon di, Wa'et dingngolyun gimmangoh nan tangguyub ya initkukyun hi Absalom di patul hi ad Hebron. ¹¹Ta duway gahut (200) di tatagu an nalpuh ad Jerusalem an in'uyug Absalom mu aggeda innilay ninomnomna. ¹²Ta hidin idawatna nadan mi'nong i Apu Dios ya impa'ayagna nan i Giloh an hi Ahitopel. Ya hi Ahitopel ya hiyay ohan uggan manugun i David.

Ya dumakol an dumakolday tatagun middum i Absalom.

¹³Ya wada han immeh ad Jerusalem ot ena iba'ag i David an inalinay, Dakolday tinanud Israel an hi Absalom moy pohdondan mumpatul.

¹⁴Ot alyon David hinadan ap'apun munhilbin hiya an wahdi hi ad Jerusalem di, Mahapul an bumtik ta'u ta mihwang ta'uh pamatayan Absalom i dita'u ya ta'on on nadan tataguhtuh ad Jerusalem.

¹⁵Ya alyon nadan ap'apu di, Nundadaan amin mangunud i he'a an patulmi hinan pohdom an ma'at.

¹⁶Ot bumtik da David ya nadan pamilyana ya nadan ap'apun munhilbin hiya. Mu nan himpulun (10) baalnan imbilangnah ahawana ya nabatidah ad Jerusalem ta ipapto'da nan palasyu. ¹⁷Ya hidin dimmatongdah nan ma'udin baleh ad Jerusalem ot umohongda ¹⁸ot pamanguluwona nadan ap'apun munhilbin hiya ya nadan guwalyana an i Krete ya i Pelet ya nadan onom di gahut (600) an titindaluna an i Gat an ni'uyug i hiyah din nalpuwanahdi. ¹⁹Ot alyon David i Ittay an opisyal

nadan tindalu an i Gat di, Adi mahapul an mi'yali'a i da'mi te he'a ya ni'iboble'a ya abuh hitun boblemi. Mumbangngad'aot eh'a ta nan patul an hi Absalom di punhilbiyam. ²⁰Te he'a ya on paddungnay ad ugaban ya abuh han immaliyam ot ta'on hi adi'a mi'yali i da'mi te aggemi bo udot innilay pangipluyanmi. Ot mumbangngad'aot nimpe ta ipangulum nadan ibbam. Ot hanat hi Apu Dios di nanongnan mangipapto' i da'yu.

²¹Mu alyon Ittay di, Nan wadawadan Dios ya innilana an ta'on on danay umayam an patulmi ya mi'yaliya' an ta'on on hiyay lummuh ataya'.

²²Ot alyon mon David i Ittay di, Ot nee eta'u mo. Ta ni'yeda mo da Ittay ya nadan ibbana ya nadan pamilyada.

²³Ya hidin puntaynan da David hi ad Jerusalem ya ahikokoga nadan tataguhdi. Ot agwaton da David nan wa'el an nungngadan hi Kidron ot ipluydah nan agge naboblayan.

²⁴Ya inoy an ta'on on nan padi an hi Sadok ya an namin nadan tinanud Libay an nun'ibbana an nangdon hinan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios on ni'yeda. Ta inha'adda ni' nan Kahun ot idawat Abiatar nan i'nongna i Apu Dios^z ta inggana ot mapuhupuh nadan tatagu an tinaynanda nan boble. ²⁵Ya alyon nan patul i Sadok di, Ibangngadyu tun Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios hi boble. Ta maphod'ey panigon Apu Dios i ha'on ya pumbangadona' ta tigo' hituwen Kahun ya nan iha'adana. ²⁶Mu wa'e tuwali ta adiya' umipa'amlong i Apu Dios ya ta'omman ot nundadaana' hinan pohdonan ma'at i ha'on. ²⁷Ya alyon bon David i Sadok di, He'ay nanginnilah nan ma'ma'at hi ad Jerusalem ot tigom ta mumbangngad ayu i Abiatar hidi ya in'uyugyu nan imbabalem an hi Ahimaas ya nan imbabalen Abiatar an hi Jonathan. Ot hanat maphod hi dumatnganyuhdi. ²⁸Ta ahi ami umohngong hinan agwatton hinan wangwang an umeh nan agge naboblayan ta haddo' di ipa'innilam i ha'on. ²⁹Ot mumbangngad da Sadok i da Abiatar hi ad Jerusalem an inyattangda nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ot miha'addahdi.

³⁰Mu hi David ya agge nunhapatut yaden muntikiddah nadan nun'ibbana hinan nabillid an nungngadan hi Olibo on mungkogada an numpunhu'yungda ta pangipatigodah eda umukayungan. ³¹Ya waday nangibaga i David an niddum hi Ahitopel i Absalom. Ot mundasal hi David an alyonay, Apu Dios, pumbalinom nan tugun Ahitopel hi ma'id ha hilibina. ³²Ya hidin dimmatongdah nan uhhun nan nabillid an uggan pundayawan di tatagu i Apu Dios ya wahdih Husay an tinanud Ark an nanamu i hiya an nahethet di lubangna ya nahuhupu' di uluna. ³³Ya alyon David i hiyay, Mi'yali'a'e i ha'on ya alinah maligatana' i he'a.

^z 15:24 Hinadan udum ya agge nibaga an waday ini'ngongda mu hay nibaga ya wada nan padi an hi Abiatar.

³⁴ Mu mumbangngad'a'eh ad Jerusalem ta em ibaga i Absalom an hiyay punhilbiyam an umat hinan inatmun nunhilbi i ha'on ya mabalin an boddangana' hi'on adim iyunnud hinan tugun Ahitopel. ³⁵ Ta'omman ot wahdi da Sadok ya hi Abiatar an bumoddang i he'a. Ta ibagam i didan namin nan donglom hinan palasyu. ³⁶ Ya nomnomnomom an wahdida nadan duwan imbabaleda an hi Ahimaas an imbabalen Sadok ya hi Jonathan an imbabalen Abiatar. Ot diday ahim ituda' an mangipa'innilah nan pohdom an ipa'innila i ha'on.

³⁷ Ot mumbangngad nan gayyum David an hi Husay hi ad Jerusalem yaden hidiyey dimmatongan bon da Absalom.

Hay Namoddangan Siba I David

16 ¹ Hidin lina"uhan da David nan uhhun nan nabillid ya wadah Siba an baal Mepiboset an manmannod i dida. Ya waday duwan dongki an intakkehadhiy^a duway gahut (200) an tinapay ya hinggahut (100) an nabungul an resin^b ya hinggahut (100) an nabungul an ma"atan bungbunga"an ya han lalat an nattuwan hi bayah. ² Ya alyon nan patul di, Tanganu on tayyay athitu?

Ya alyon Siba di, Na'en duwan dongki ya itakkayan nadan pamilyam. Ya nada'en makan an tinapay ya nadan bungbungnga"an ya anon nadan tatagum ya na'en bayah ya ahi inumon nadan ma"ableh nan awon hinan na'appudut an agge naboblayan.

³ Ya alyon nan patul di, On daan hi Mepiboset an apapun din ap'apum an patul?

Ya alyon Siba di, Umman wahdih ad Jerusalem te hay punomnomna ya mipabangngad i hiya nan pun'ap'apuwat din hi apunan hi Saul.

⁴ Ya alyon nan patul di, Ot athina'e ya idat'un namin i he'a nan nipaboltan i Mepiboset.

Ya alyon Siba di, Munhanaa' apu patul ot hanat waday amlongmu i ha'on.

Hay Namihulan Simey I David

⁵ Hidin dimmatong da David hi ad Bahurim ya wada han tulang din hi Saul an hi Simey an imbabalen Gera. Ta nidamu ot aga'aganah idut. ⁶ On nuntopannah David hi batu ya an namin nadan ap'apun munhilbin hiya ya nadan tindaluna an ta'on on wadada nadan nun'alala'ing an tindalunan nabinbinahelda. ⁷ On nun'itkuk Simey di idutna i David an alyonay, Agam ta mamtik'a te ma"i ha hibim an tagu an ammunay pumateh taguy innilam. ⁸ Tigom an imballoh damdaman Apu Dios i he'a nan namloham

^a 16:1 Hay pangalin di udum hinan intakke ya inhakay. ^b 16:1 Nan resin ya hidiye nan namaganan an greyp.

hinan pun'ap'apuwan Saul ya nan namatayam i hiya ya nadan pamilyana. Ot neen impaboltana nan pun'ap'apuwan i imbabalem an hi Absalom. Umman he"a neen pumatepateh tagu ot pa"ihom di nitaguwam.

⁹Ya alyon Abisay an imbabalen Seruyah i David di, Tanganu ihya on athinay panpannapit naen ma"i'd ha hilbinan tagu i he"a? Aga'e ta e' putulon di uluna.

¹⁰Mu alyon nan patul di, Undan nganney pi'bibiyangyun imbabalen Seruyah i ha"on. Alina'e hi idutana' an gapu ta hi Apu Dios di nangiyabulut ya undan ihya nganne ta'un e mangipadinong i hiya? ¹¹On ni'mo hanan imbabale' ot pohdonan patayona' ya namama mo ahan ituwen tinanud Benjamin. Ot undan ihya nganney mabalin ta'u hi'on hi Apu Dios nimpey nangiyabulut an idutana'. ¹²Ot nangamung attog hi Apu Dios hitun holholtap' ot alina ya hom'ona' i hiya ya numbalinonah maphod hituwen idutda i ha"on. ¹³Ot inayun da David an mange on mun'itnud hi Simey an aganay idu'idut on nuntopannah batu ya hupu' hi David. ¹⁴Ya hidin dimmatongdah nan wangwang an nungngadan hi Jordan ya nunhiglay binleđa ot mun'ibleđa ni' hidi.

Hay Na'at Hidin Numbangngadan Absalom Hi Ad Jerusalem

¹⁵Hi Absalom ya nadan tataguna ya dimmatongda mo tuwalih ad Jerusalem an nun'ibbadah Ahitopel. ¹⁶Ya immeh Husay an tinanud Ark i Absalom ot alyonan hiyay, Hanat munnananong di pun'ap'apuwan apu Absalom!

¹⁷Ya alyon Absalom i Husay di, On athituy pangipatigom hi naminhodmu i David an gayyummu? Tanganu on agge'a ni'yen hiya?

¹⁸Ya alyon Husay di, Aggeya' ni'ye i hiya te hay punhilbiya' ya nan pot'on Apu Dios ya nan piliyon di an namin an tinanud Israel di punnanonga'. ¹⁹Ya hay oha ya nunhilbiya' i amam hidin hiyay patul ot undan adiya' bo mabalin an munhilbi i he"a an imbabalena?

²⁰Ot alyon Absalom i Ahitopel di, Ot teen wahtu ta'u mo ya nganney itugunmuh aton ta'u?

²¹Ya alyon Ahitopel di, Hay atom ya em ilo' nadan baal amam an imbilangnah ahawana an imbatinan mangipapto' hinan palasyu ta panginnilaan di an namin an tinanud Israel an numbalin'a hi binuhulna ta nahamad di dinoldan mi'yen he"a. ²²Ta numpa'ammah Absalom hi allung hinan nundotal an atop nan palasyu. Ot ilo'na dadiyen mibilang hi ahawan amanahdih nan natoldaan yaden mangmangmangon di tataguh hunggopannahdi.

²³Ya handi ni' ya unudon di tataguy tugun Ahitopel an ay hanan hi Apu Dios di alpuwan di tuguna. Ta ta'on on hi Absalom ya unudona an umat hi nangunudan ni' David hi tuguna.

17 ¹Hay oha boh intugun Ahitopel i Absalom ya alyonay, Iyabulutmu ta mamiliya' hi himpulut duway libu (12,000) an tindalu ta emi

puḡugon da David hi mahdom. ²Ta emi gubaton dida hi ad uwani an na^ableda ya minomnomanda ta wan gapuh tumakutanda ya buntikdan namin nadan tatagun nun'ibbana. Ya pinate' nan patul ya abuh. ³Ya imbangngad ta'uhtu nadan tataguna te ma^a'id mo ha mangipangulu i dida.

Hay Nun'a^aulan Husay I Absalom

⁴Ta ma^amlong hi Absalom ya nadan ap^aapun di himpahimpamu'un an tinanud Israel an nangngol i diyen ninomnom Ahitopel an aton.

⁵Mu indani ya alyon Absalom di, Eyu ayagan hi Husay an tinanud Ark ta donglon ta'u piboy ibagana. ⁶Ya hidin immeh Husay ot ibagan Absalom i hiya nan ibagan Ahitopel. Ot alyonay, Nganne piboy punnomnommu ituwe? On unudon ta'u onu adi ta'u? Adi ta'u'e ya nganney ibagam hi aton ta'u?

⁷Ya alyon Husay i Absalom di, Hinaen tugun Ahitopel ya adi maphod an eta'u unudon hi ad uwani. ⁸Te undan aggem innilan hi amam ya nadan tindaluna ya nala'ingdan e mi'gubat? Ya atatakutdan umatdah nan hi inan di bear hi'on inibtikday imbabalena. Ya hay oha bo ya hi amam ya dakol di pinatnanah gubat ot innila' an adi middum hinadan tatagunah nan mahdom. ⁹Ot ad uwani ya innila' an wahdin nipa^e hinan lingab onu hinan kumpulnan ena ipa^aayan. Ot onha mamanguluh amam an mangubat hinadan tatagum ta waday mate ya donglon'en di tataguh diyen ma^at ya alyonday, Umman na^aabak mahan nadan tatagun Absalom. ¹⁰Ta ta'on mo on nadan nun^aatulid an tatagum an ay layon an ma^a'id ha takutda ya tumakutda mo te an namin ta'un tinanud Israel ya innila' ta'un nala'ing hi amam an mi'gubat ya natulid nadan tataguna. ¹¹Ot hay itugun'u ya amungom nadan ibba ta'un tinanud Israel an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba. Ta dakkodakkol ta'u an e mi'gubat an umat hi dinakol di panag^c hinan baybay an adi mabilang. Ya he^ay mangipangulun da^ami. ¹²Ta e ta'u gubaton dida an ta'on on idanay awadanda. Ta abakon ta'u dida ta mipaddungdah nan dulnu an magahdan namin hinan luta ta ma^a'id ha mabati i dida. ¹³Ya ta'on on eda mipa^e i ha boble ya an namin ta'un tinanud Israel ya eta'u inohha^aohhan tinayunan nan binattun aladna ya nundidihhanon ta'u an ginuyud ta way aton diyen alad an matukad.

¹⁴Ya inyunnud Absalom ya nadan ibbana an tinanud Israel i diyen intugun Husay. Ta athidiy na^at te adi pinhod Apu Dios an ma^aunud nan nipto' an intugun Ahitopel ta way atonan manadag i Absalom.

Hay Binumtikan David

¹⁵Ot pi^abagon Husay an e ibagah nadan padi an da Sadok i Abiatar nan intuguna ya nan intugun Ahitopel i da Absalom ya nadan ap^aapun

^c 17:11 Hay pangalin di udum hinan panag ya gahal.

di himpahimpamu'un an tinanud Israel. ¹⁶Ot alyonan diday, Agayu ta ituda'yu ha e mangibagan David an adida mun'iyen hi ad uwanin hilong hinan way agwaton hinan wangwang an umeh nan agge naboblayan. Mu mahapul an umagwatda te alinah ma'akhupanda ya pinateda nan patul ya an namin nadan tatagun nun'ibbana.

¹⁷Da Jonathan i Ahimaas ya wahdidan munmunhod hinan way obob an nungngadan hi En-Rogel te adida pohdon an waday manigo i didah ad Jerusalem. Ta han baal an babai di uggan e mangibagan didah nan ma'ma'at on ahida e ibagan David. ¹⁸Mu wada han mangmangilog an lala'i an nanigon dida ot ena ipa'innilan Absalom. Ta hidin na'innilaan da Jonathan i Ahimaas ot bumtikda ot umeda i han balen han taguh ad Bahurim an waday bubun hinan lita"angana. Ot mipa"edahdi. ¹⁹Ot ha"uban nan ahawan diyen tagu nan bubun. Ot ihapenahdi nan ilik hi uhun diyen inha"ubna ta ma"i'd ha nanginnilan waday nipa"ehdi. ²⁰Ta hidin immali nadan intuda' Absalom i diyen bale ot mahmahandah nan babai da Ahimaas i Jonathan ya alyon nan babai di, Immedan inagwatda nan wangwang.

Ot eda punhama' dida mu ma"idda ot mumbangngaddah ad Jerusalem.

²¹Ta hidin immeda ot bumudduh mohpe da Jonathan i Ahimaas hinan nipa"ayanda ot umedah awadan da David ot ibagadan hiya nan intugun Ahitopel. Ot alyonday, Awigingonyu ta agwatonyu nan wangwang. ²²Ot agwaton da David ya nadan tatagunah diyen wangwang an nungngadan hi Jordan i diyen nahdom ta hidin mun'abigat ya napuhupuhda an ma"i'd ha nataynan i dida.

²³Ya hidin na'innilaan Ahitopel an agge inunud Absalom nan tuguna ot mitakkeh nan dongkina ot umanamut hi bobleda. Ot ipanuhna nan nunhituwana ot ahi mumbitkol ot mate. Ot ilubu'dah nan nilubu'an di a'ammogna.

Hay Dimmatongan Da David Hi Ad Mahanaim

²⁴Indani ya dimmatong da David hi ad Mahanaim yaden inagwat bon da Absalom ya nadan tataguna nan wangwang an nungngadan hi Jordan. ²⁵Ya hay pinto' Absalom hi nabaktun opisyal nadan tindaluna an nihukkat i Joab ya hi Amasa an imbabalen han hi Jeter an tinanud Ismael^d an inahawanah Abigail an imbabalen Nahas an hi ibban Seruyah. Hi Seruyah ya hiyay hi inan Joab. ²⁶Ta da Absalom ya nadan tataguna ya nungkampudah ad Gilead.

²⁷Yaden da David ya hidin dimmatongda hi ad Mahanaim ya inapngan Sobi an imbabalen Nahas an tinanud Ammon an numbobledah ad Rabbah ya hi Makir an imbabalen Ammiel an i Lo-Debar ya hi Barsillay an i Rogelim hi ad Gilead. ²⁸Ot pun'iyeday uloh ya duyu ya banga ya

^d 17:25 1 Chronicles 2:17

ta'on on nadan makan an umat hi wit ya barley ya alina ya nahanglag an wit ya nadan udum an bi'ni ²⁹ya danum di iyukan ya nadan kalnero ya gatas di baka. Te inniladan nun'a'ableda ya nun'a'aganganda ya nun'a'uwohda hi awadandah nan agge naboblayan.

Hay Na'abakan Absalom Ya Hay Natayana

18 ¹Inamung David nadan tataguna ot godwogodwona didah hinlilibu (1,000) ya hinggagahut (100). Ta hinan hinlibun (1,000) tindalu on waday opisyalda ya atbohdihi nan hinggagahut (100) an waday opisyalda. ²Ot puntuluwona dida ta impangulun Joab di ohan grupu ya hi Abisay di oha ya hi Ittay an i Gat hinan mi'atun grupu. Ot alyona i diday, Ta'on on ha'on ya mi'yaliya' i da'yun e mi'gubat.

³Mu alyon nadan tindalun hiyay, Adi'a mi'yalin da'mi te immannung an he'ay nabalol hinadan binuhul an ta'on on ma'abak ami ta bumtik ami ya ma'id ha hilbina i dida. Ya ta'on hi godwa i da'miy mate ya ma'id damdama ha hilbina i dida. Te hay balolmu i dida ya paddungnay himpuluy libun (10,000) tindalu. Udu'dul di namaag ya immohnong'ah boble ta wada'ey mahapulmi ya impiyalim.

⁴Ot alyon David di, Ot nan innilayun maphod hi ato' ya hiyay inat'u. Ta timma'dog hinan way geyt yaden ume nadan tindalunan nagodwagodwada nimpeh hinlilibu (1,000) ya hinggagahut (100). ⁵Ya initkuknan nangibaga i da Joab ya hi Abisay ya hi Ittay an alyonay, Tigonyu bahan ta adiyu patayon hi Absalom. Ya an namin nadan tindalu ya dingngoldah diyen imbaganah nadan opisyalda.

⁶Ta immeda ot munggugubatdah nadan ibbadan tinanud Israel an tindalun Absalom hinan muyung hi ad Ephraim. ⁷Ya inabak nadan tindalun David nadan ibbadan tinanud Israel ta nunnaud di nate i dida i diyen algo an umeh baintiy libu (20,000). ⁸Ya ta'on on hinan udum an boblen di tinanud Israel ya nunggugubatda damdama mu daktakkol di nun'a'ateh nadan muyung^e i diyen algo mu hay nateh nan nunggugubatanda.

⁹Ya dinamun Absalom nadan tindalun amana ot bumtik an nuntakkeh mul.^f Mu hidin mala"uh nan mul hinan kayiw an oak ya nihabut di ibu' Absalom hinan hapang ot inayunan muntattayun yaden mamtik nan mul an nitakkayana. ¹⁰Ta waday ohah nadan tindalun David an nanigo ot ena ibagan Joab an alyonay, Umman tinigo' hi Absalom an nuntattayun hinan kayiw.

^e 18:8 Nan daktakkol di nun'a'ateh nadan muyung ya pohdonan ipa'innilana ya ma'id ha mapto' ya hay inyateda ya gapuh nadan atatakut an animal onu nun'a'agahda onu nun'a'ahablutdahdih nan muyung. ^f 18:9 Nan mul e ya hidiye nan imbabalen nan tinangbalan di dongki an kabayu.

¹¹Ya alyon Joab di, Tanganu onmu tinigo ya aggem pinate? Unhaot mun'am'amlonga' an mangdat i he"a hi himpulun (10) gumo' an pihhu ya nan balikis di opisyal.

¹²Mu alyon diyen tagu i Joab di, Ta'omman ahan di idattana' hi hinlibuy (1,000) gumo' an pihhu mu adi' mahan patayon nan imbabalen nan patul. Te dingngol'u nan imbagan nan patul i he"a ya hi Abisay ya hi Ittay an inalinay, Nomnomnomona' bahan ta ihwangyu nan imbabale' an hi Absalom. ¹³Ot gulatna ta pinate' ya undan ihya adi ma'innilaan nan patul. Ya innila' an bokon he"ay mabahulan te ha"on.

¹⁴Ya alyon Joab di, Ma"i'd mahan nee ha hilbin di pi'hapitan i he"a. Ot alanay tuluy pahul ot umeh awadan Absalom ot gayangona an inipto'nah puhuna yaden nanongna an nuntattayun hinan kayiw. ¹⁵Ot umalida boy himpulun (10) tindalun Joab ot punhinggayanganda damdamah Absalom ot mate. ¹⁶Ot ipagangoh Joab nan tangguyub ta idinong nadan tindalun mamdug hinadan ibbadan tinanud Israel. ¹⁷Ot alanda nan adol Absalom hinan hapang ot ogahonda i han ongal an bituh nan muyung ot tabbunandah dakol an batu.

Ot logmon atog nadan impangulun Absalom an tinanud Israel di butik ot inayundan mumpangamut hi numpunhituwanda.

¹⁸Hidin mataguh Absalom ya e numpa'amma i han ongal an tu"ud hidih nan Nundotal an Lutan di Patul^g ta panginomnomnomandan hiya. Ta nitudo' di ngadanahdi te hay punnomnomna ya ma"i'd damdama ha imbabalena h lala'i hi mamunat hi ngadana.^h Ta ingganah ad uwani ya nanongnah diyen nginadananda hi Panginomnomnan i Absalom.

Hay Nanginnilaan David An Nate Hi Absalom

¹⁹Nan imbabalen Sadok an hi Ahimaas ya alyona di, Maphod on e' ipa'innilah nan patul hituwen nangihwangan Apu Dios i hiyah nadan binuhulna.

²⁰Mu alyon Joab di, Bokon ni' he"a di e mangipa'innila ituwe hinan patul te nate nan imbabalena.

²¹Indani ya alyon Joab hinan baal an i Kus di, Eka ta em ipa'innilah nan patul nan na'at. Ot munyu"ung nan baal hi punlispituna i Joab ot ahina tagtagon an mange.

²²Indani ya impapilit Ahimaas an alyon i Joab di, Ta'on on nganney ma'at ya hanat iyabulutmun mipduga' hinan i Kus.

Ya alyon Joab di, Tanganu onmu ipapilit an umen imbabale an ta'on on ma"i'd ha gunggunam?

^g 18:18 Nan Nundotal an Lutan di Patul ya hi ad Sabeh. Hidin Hopapna 14:17

^h 18:18 Hinan 2 Samuel 14:27 ya nibaga an waday opat hi imbabalen Absalom an tuluy linala'i ya oha an babai mu hay alyon di udum ya ma"i'd ha mapto' ya nateda.

²³Ya alyon Ahimaas di, Ta'omman on ma'id mu ta iyabulutmun umeya'. Ta lo'tat ya initbal Joab ot umeh Ahimaas an puntagtagna an ini'wanah nan nundotal ot la"uhana nan baal an i Kus.

²⁴Ya hi David ya wahdin um'umbun hinan numbattanan nan nundinom mang an geyt i diyen boble. Ya nan guwalya ya immeh nan nundotal an atop dadiyen duwan binattun alad diyen boble ta e mummangmangmang ya tinigona han tagun muntinnagtag an mangali. ²⁵Ta muntukuk hinan patul an pun'ibaganah diyen tinigona. Ya alyon David di, Wa'e ta oha ya maphod di iyalinan ipa'innila.

Ya hidin mun'ihaggon hidiyen tagu ²⁶ya minangmang bon nan guwalya di ohan tagun muntinnagtag an mangali. Ot alyona boh nan patul di, Umman tuwe boy ohan tagtagtagona.

Ya alyon bon nan patul di, Alina man ya maphod damdama boy ipa'innilana.

²⁷Ya alyon nan guwalya di, Ot teen ay hanan hi Ahimaas an imbabalen Sadok nan namangulu te hay panagtagna.

Ya alyon David di, Hi Ahimaas ya maphod an tagu ot maphod boy ipa'innilanan ha"on.

²⁸Ta hidin hiyah dimmatong hi Ahimaas ya muntukuk hinan patul an alyonay, Nangabak ta'u apu patul. Ot munyu"ung hi hinangngab David ot alyonay, Madayaw hi Apu Dios an unudon ta'un tinanud Israel te impa'abakna nadan tatagu an mi'buhul i he"a.

²⁹Ya alyon nan patul di, On mataguh Absalom?

Ya alyon Ahimaas di, Hidin intudaa' i Joab an umalihtu ya tinigo' an ma'amu'amung nadan tatagu mu agge' innilay gapuna.

³⁰Ot pa'ohnongon ni' David hinan pangngelna ot umohnong hi Ahimaas.

³¹Ta dimmatong hidiyen baal an i Kus ya alyona boy, Hanat maphod hi em pangngolan apu patul hinan na'at. Te hi Apu Dios ya inihwang da'a hi ad uwanin algo hinadan mi'buhul i he"a.

³²Ya alyon bon nan patul i hiyay, On mataguh Absalom?

Ya alyon nan baal di, Hanat hay ma'at hinadan binuhulmu ya an namin nadan mangat hi adi maphod i he"a ya umatda i diyen mangilog an lala'i.

³³Ya innilan mon nan patul nan na'at hinan imbabalena ta nunhigla an minomnoman ta mangeh nan kuwartu hinan baktun nan binattun alad an mungkoga an alyonay, Anakkaya an imbabale! Udu'dul di ha"on di nate ta bokon he"a an imbabale' Absalom.

Hay Na'at Hidin Nagibbuh An Nunggubatda

19 ¹Nipa'innila i Joab an nunnaud an umukayungan nan patul an kogakogaanah Absalom. ²Ya hidin dingngol nadan tindalu an nunnaud di umukayungan nan patul i diyen na'at hinan imbabalena ya na'aaan di amlongdah nan nangabakanda i diyen algo. ³Ta namaaggot dindinnonganda ot mibangngaddah ad Mahanaim hi bairda ot adida mumpatpatigo ta ayda na"abak hi gubat. ⁴Yaden hi David ya aganah

kogakoga an hinophopanay angahna on pun'olotnan pun'ibagay ngadan imbabalenan hi Absalom an alyonay, Mahmo"an imbabale, Absalom.

⁵Ta nahnan hi Joab ot umeh nan kuwartun awadan David ot alyonan hiyay, Ad uwanin algo ya binain da'mi an titindalum an nangihwang i da'yu hinadan imbabalem ya nadan ahawam ya ta'on on nadan imbilangmuh ahawam. ⁶Undan ongal di naminhodmuh nadan humihiwon he'a mu hay naminhodmuh nadan mangihakit i he'a? Hinaen inatmu ya impatigom di adim pangibilang hinadan tindalum ya nadan opisyalda. Onha da'mi nin di nate ta hi Absalom di matagu ot wanin an ma"amlong'a. ⁷Ot eka ta em ihaphapitan nadan tindalum. Te adim'e ya ibaga' tee an hi ad uwanin hilong ya mumpapange amin namin ta ma"id ha ohah mabati. Ot undan mahan adi nunhiglah naen ma'at hi nitaguwam. ⁸Ta immeh David ot e umbun hinan way geyt diyen boble. Ta hidin dingngol nadan tataguna an wahdi nan patul an inumbun hinan way geyt diyen boble ot eda ma'amung hi awadana.

Hay Numbangngadan David Hi Ad Jerusalem

Mu nadan udum an tinanud Israel an niyunud i Absalom ya binumtikda ot mumpanganamutda. ⁹Ya an naminda ya munhahapitda an alyonday, Hi David an patul ta'uy nangihwang i dita'uh nadan i Pilistia ya nadan udum an binuhul ta'u. Mu gapu i Absalom ya binumtik ta tinaynana tun boble. ¹⁰Mu teen nateh gubat hi Absalom an pinili ta'un patul ot undan adi mabalin an ibangngad ta'uh David an patul ta'u tuwali?

¹¹Ya dingngol David hidiye ot ituda'nay e mangibagah nadan padin da Sadok i Abiatar ta eda ibagah nadan mangipangpanguluh nadan tinanud Judah ta alyondan diday, Alyon nan patul di, Tanganu on da'yuy ma'udin munnomnom an mangipabangngad i ha'on hinan nunhituwa? ¹²Nomnomonyun ohay tinanud di nalpuwan ta'u. Ya tanganu on da'yuy ma'udin mangipabangngad i ha'on an mumpatul? ¹³Ot ibagana i dida ta eda alyon i Amasa di, Alyon nan patul i he'a di, He"a ya waday nunhinagiyanta. Ot dusaona' i Apu Dios hi'on bokon he"a di mun'ap'apuh nadan opisyal di tindalu ta mihukkat'a i Joab.

¹⁴Ya an namin nadan tinanud Judah ya nun'oh'ohhada ot ituda'day e mangipa'innilah nan patul ya nadan nun'ibbana ta umanamutdah ad Jerusalem.

¹⁵Ya hidin umanamutanda an wadada moh nan wangwang an nungngadan hi Jordan ya na'amung nadan tinanud Judah hi ad Gilgal ta eda damuwon dida ya binoddanganda didan umagwat hinan wangwang. ¹⁶Ya hi Simey an i Bahurim an imbabalen Gera an nalpuh nan tinanud Benjamin ya inawigingna damdaman ni'yen dida an e nanamu hinan patul hinan wangwang. ¹⁷Ya hay nun'ibbana ya umeh hinlibun (1,000)

nalpuh nan tinanud Benjamin. Ya ta'on on hi Siba an baal ni' din hi Saul ya nadan himpulut liman (15) imbabalenan linala'i ya nadan baintin (20) baalna ya ni'yedan e nanamu hinan patul. ¹⁸Ta immedah nan agwatton ot eda bumoddang an mangi'agwat hinadan pamilyan nan patul ya inatdan namin nan pohdon nan patul an ipa'at i dida.

Hay Nangipatigan David Hi Ulena I Simey

Hidin e umagwat nan patul hinan wangwang an nungngadan hi Jordan ya immeh Simey an imbabalen Gera ot e munyu'ung hi hinangngabna. ¹⁹Ot alyonay, Hanat pakawanona' hinan numbahula' i he"ah din nanaynanyuh ad Jerusalem. Ta adim bahan nomnomnomon hidiyen inat'un he"a. ²⁰Abuluto' an numbahula' i he"a ta hiya nan ha'on di namanguluh nadan tinanud Joseph an immalin e manamu i he"a apu patul.

²¹Mu himmapit hi Abisay an imbabalen Seruyah ot alyonay, Lebbengnan mipapate'a te inidutam nan pinto' Apu Dios an patul.

²²Mu alyon David di, Nunhigla ayu mo ahan an imbabalen Seruyah. Undan adiyu nomnomon nan numbangngada' an patul di tinanud Israel hi ad uwanin algo? Ta ma"id ha mipapateh ad uwani. ²³Ot alyon nan patul i Simey di, Ha'on tee di mangibaga an adia mipapate.

Hay Nangipatigan David Hi Ulena I Mepiboset

²⁴Hi Mepiboset an apapun Saul ya ni'ye damdama an e nanamuh nan patul. Mu nihipun hidin nakak da David hi ad Jerusalem ya aggena impapto' di adolna an ag'aggena inulahan di hukina ya aggena linaba'an di lubungna ya ta'on on nan balbasna ya aggena inupuhan. ²⁵Ta hidin immalin nalpuh ad Jerusalem ta ena damuwon nan patul ya alyon nan patul i hiyay, Tanganu on'a agge ni'yali i ha'on Mepiboset?

²⁶Ya alyon Mepiboset di, Inlayahana' hinan baal'u an gapu ta napilaya'. Inali' ahan i hiyay idadaana nan dongki an itakkaya' ta mi'yaliya' mu aggena inat nan imbaga'. ²⁷Onnot on nan bokon immannung di imbagana i he"a an alyonay adi' pohdon an mi'yali. Mu he"a ya umat'ah nan anghel Apu Dios i ha'on. Ot atom nan innilam an maphod. ²⁸Te unhaot lebbengna tuwalin impapate da'min namin an pamilyan ama an ta'on on ha'on. Mu onnot on inidduma' i he"a hinadan panganom hi baleyu. Ot undan nganne nan e' ibaga i he"a?

²⁹Ya alyon David di, Adi mahapul an adukkayontay punhapitintah nan inomnomam. Ot hay ninomnom'u ya godwonyu i Siba nadan lutan indat'un hiya.

³⁰Mu alyon Mepiboset di, Ta'omman attog ya indatmun namin i Siba mu ta athitu tee an numbangngad'a an mapmaphod.

³¹Ya immali damdamah Barsillay an i Gilead an nalpuh ad Rogelim ot e midamuh nan patul ya inibbaana dida an umagwat hinan

wangwang an nungngadan hi Jordan. ³²Hi Barsillay ya amamma mo an nawaluy (80) tawona. Ya hiya ya kakaddangyanan an tagu ya ongal di imboddangnah nan patul an umat hi nangidatanah makan i didah din awahdidah ad Mahanaim. ³³Ta hidin eda umagwat hinan wangwang ya alyon David i hiyay, Mi'yali'an ha'on hi ad Jerusalem ta ha'on di mangipapto' i he'a.

³⁴Mu alyon Barsillay di, Ta'omman on adiya' mi'yali te amammaa' mo damdama. ³⁵Te nawalu (80) mo tayyay tawon'u ya higana' mo nadan pun'am'amlongan. Ya ta'on on nadan makan ya ma'inum ya ma'id mo ha tamtamna i ha'on. Ya ta'on on nan e pundongolan hi mun'aphod an kanta ya adi' mo hanguton dadiye. Mun'idduma' mannot hi punligatam. ³⁶Ot adi mahapul an atom di athidin ha'on. Hay pohdo' ya mi'yagwata' i he'ah tun wangwang ³⁷ya ahiya' numbangngad hi boblemi ta hidiy ataya' ta milubu'a' hinan nilubu'an di a'ammod'u. Mu wahtu tun imbabale' an hi Kimham an hiyay pi'yaliyom ta hiyay pangatam hinan maphod an atomot i ha'on.

³⁸Ya alyon nan patul di, Maphod ta mi'yalih Kimham i ha'on ta nan pohdom an pangipapto'un hiya di hiyay ato'. Ya ta'on damdama on he'a ya ato' nan pohdom an ato' i he'a. ³⁹Ot umagwatdan namin hinan wangwang ot mun'awwalan da Barsillay hinan patul ot ahi umanamut hi Barsillay.

Hay Nunhahannuwan Nadan I Israel Ya I Judah

⁴⁰Ta in'uyugdah Kimham hi immagwatanda ot umedah ad Gilgal. Ya an namin nadan tindaluh ad Judah ya hay godwan nadan ibbadan tindaluh ad Israel ya inibbaanda nan patul an immagwat. ⁴¹Ya hidin immanamut nan patul ya wa'e on wadaday immalin i Israel on alyonday, Tanganu on nadan ibbamin i Judah di namangulu an immalin nangiyagwat i he'a ya nadan pamilyam ya i'ibbam hinan wangwang? ⁴²On alyon nadan i Judah di, Manu'e ya nihaggon di nitulanganmih tun patul. Ya tanganu on ayu bumungot i nae te undan waha indatna i da'mih bino'lami? Ya agge ami atog numbagah anonmih nan patul.

⁴³Ya alyon nadan i Israel di, Umman himpulu (10) amin tinanud hinan pumpatulan David. Ta hiya nan unhaot lebbengnan da'miy e mangi'uyug hinan patul. Ya undan aggeyu innilan da'miy namangulu an nunnomnom an pumbangngadon ta'u nan patul?

Ya adida idinong an humanahannu ta lo'tat mahan ya abubungot di aton nadan i Judah an humapit.

Hay Agge Nangabulutan Seba I David Hi Patul

20 ¹Wada han i Gilgal an mabambannungot an hay ngadana ya hi Seba an imbabalen Bikri hinan tinanud Benjamin an

impagangohna nan tangguyub ot tumkuk an alyonay, Da'yun i'iba' an tinanud Israel.ⁱ Way ohaot attog on immanamut te undan nganne peman tuwaliy niyatan ta'u i David an imbabalen Jesse? ²Ya inyunnud nadan i Israel ot mi'yedah nan imbabalen Bikri an hi Seba. Mu nadan tinanud Judah an ni'yagwat i David hinan wangwang an nungngadan hi Jordan ya innaynayundan ni'ye i David ta ingganah ad Jerusalem.

³Ya hidin dimmatong hi David hinan palasyu hi ad Jerusalem ya ena inhiwwe nadan himpulun (10) baalnan imbilangnah ahawana i han ohan bale. Dadiye nadan tinaynana ta diday nangipapto' hinan palasyu. Ot ipaguwalyana nan balen nihaⁱⁱadanda ya indatnay mahapulda mu adina ilo' dida ta ayda attog nabalun ta hidiy immo'ohnonganda ta ingganah natayanda.

Hay Namatayan Joab I Amasa

⁴Impa'ayag David hi Amasa ot alyonan hiyay, Eka ayagan an namin nadan tindalun tinanud Judah ya inamungmu didahtu hi ohhandi. ⁵Ot makak hi Amasa mu nalaⁱⁱⁱuy tuluy algo an hidiye nan imbagan nan patul an a'amunganda ya agge numbangngad. ⁶Ot ipa'ayag mon David hi Abisay ot alyonay, Mundadaan'a ta ipangulum nadan tindalu' ta eyu unudon hi Seba te alina ya iyal'alanay pamaⁱⁱⁱⁱihna i dita'u mu hi Absalom. Te indani ya binumtik i ha boblen nahamad di aladna ya naligat hi e paniliwan i hiya.

⁷Ya ta'on on hi Joab ya nadan guwalyan nan patul an i Keret ya i Pelet ya an namin nadan tindalun nan patul ya impangulun Abisay dida ta eda unudon da Seba. ⁸Ya hidin dimmatongdah nan ongal an batuh ad Gibeon ya nundadammudan da Amasa. Ya hi Joab an nunlubung hi lubung di tindalu ya wahdiy inhikotnan hinalung an nagah nan lutah din ena dinamuh Amasa. ⁹Ot alyonan Amasa di, Ma^vamlonga' an nanigon he^{vi}a ibba'. Ot inayunan idon di winawwan an ta'lenah balbas Amasa ta pun'apnganan hiya. ¹⁰Mu hi Amasa ya aggena tinigo nan hinalung an inodnan Joab hinan ohan ta'lana. Ta initwik Joab hidiyeh putun Amasa ot bumudduy putunah nan luta. Ot inayunan mate an ta'on hi aggena impidwan initwik.

Ot taynan da Joab an hinagi i Abisay hi Amasa hidih nan natayana ot eda pudugon hi Seba. ¹¹Ya nan ohah nadan tindalun nun'ibban Joab ya timma'dog hinan way adol Amasa ot alyonay, Nadan naminhod i David ya hi Joab ya ma'ayu ta mitnud ta'un Joab.

¹²Ta niwagillang nan adol Amasa an mun'ayuh di dalanah nan gawwan di kalata. Ya hidin tinigon diyen tindalu an a'am'amungan nadan

ⁱ 20:1 Hi Seba ya imbilangnah tinanud Israel nadan nunhituh nangappit hi huddo'na an tinanud Israel an gapu ta himpuluy tinanud di wadahti ya duwa ya abuh hinan tinanud Israel an wadah nangappit hi muyyadna an alyonday hi ad Judah.

tatagun mala'uh ot guyudonah nan pangngelna ot hophopanah luput. ¹³Ta hidin na'aan nan adol Amasa hinan kalata ya mun'itnudda mohpe nadan tatagu i Joab an e mangunud i Seba.

¹⁴Mu hi Seba ya immeh nadan boblen di tinanud Israel ta ingganah ad Abel-Bet-Maakah. Ya an namin an tinanud Bikri ya na'amungda ot mitnuddan hiya. ¹⁵Ya hidin dingngol nadan tatagun Joab an wahdi da Seba hi ad Abel-Bet-Maakah ot eda li"ubon hidiyen boble. Ta nuntababda nan way binattun alad ta pumpattukandan mama"ih i diyen alad.

Hay Nangihwangan Han Babai Hi Bobleda

¹⁶Wada han nanomnoman an babain tinumkuk an alyonay, Ibagayu i Joab ta umalihtu ta waday ibaga' i hiya. ¹⁷Ta hidin immeh Joab ya alyon diyen babai di, On he"ah Joab?

Ya alyon Joab di, O ha'on.

Ya alyon bon nan babai di, Donglom tun ibaga'.

Ya alyon Joab di, O agam.

¹⁸Ya alyon nan babai di, Handidan a'ammod hidin kanaman ya alyonday, Wada'ey adiyu pun'u'unnudanan ya imme ayuh ad Abel ta eyu donglon di itugundahdi. Ta athidiy ungganda aton an mangipanuh hi ma'maat. ¹⁹Te hituwen boblemi ahan di malinggop ya da'mi ahan di na'na'unnud an tinanud Israel. Ya tanganu onyu pohdon an dadagon tun boblen indat Apu Dios?

²⁰Ya alyon Joab di, Bokon attog athinay ninomnommi. ²¹Te hay emi tigon ya hi Seba an imbabalen Bikri an niha"ad hinan nun'abillid an boblen di tinanud Ephraim te hiyay nangipanguluh nadan nungngoheh nan patul ta'u an hi David. Hay pohdo' ya iyaliyuh naen tagu i da'mi ta umaan amihtu.

Ya alyon nan babai di, Haddonnyu ta ibkahmiy ulunan da'yuhna hi bahhel nan alad. ²²Ot umeh diyen babai ot ena ibagah nadan tatagu ta putulunday ulun Seba. Ot ibkahdah bahhel nan alad hi awadan da Joab.

Ot ipagangoh Joab nan tangguyub ta panginnilaan nadan tatagun umanamutda mo. Ot mumbangngad piboh Joab hi awadan nan patul hi ad Jerusalem.

Nadan Opisyal Di Tindalun David

²³Hay nabaktun opisyal nadan tindalun di tinanud Israel ya hi Joab. Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada di ap'apun nadan i Krete ya i Pelet an guwalyan nan patul. ²⁴Ya hi Adoniram di ap'apun nadan manigoh nan mumpuntamu ya hi Jehosapat an imbabalen Ahilud di mi'hapit hinan patul ya mangipa'innilah nadan tataguh nan pohdona an ma'at. ²⁵Ya hi Seba di sekretali. Ya da Sadok i Abiatar di nabaktun padida. ²⁶Ya hi Ira an tinanud Jair di oha bon padin David.

j 20:25 Hinan 8:17 ya hi Serayah di sekretali.

Hay Natayan Nadan Tinanud Saul

21 ¹Hidin numpatulan David ya wada han natuntunud an tuluy tawon an bitil. Ta nundasadasal hi David i Apu Dios ya timbal Apu Dios an alyonay, Manu'e hi waday bitil ya gapuh nan inat din hi Saul ya nadan tinanudna te impapatena nadan i Gibeon. ²Dadiyen i Gibeon ya bokon tinanud Israel mu dida nadan nabatin tinanud Amor an nangibagaan nadan tinanud Israel hi ihwangda dida. Mu hidin hi Saul di patul ya enaot ipapatey dakol i dida an gapu ta bokonda ibban tinanud Israel.

Ta impa'ayag David nadan i Gibeon ³ot alyonan diday, Nganney pohdonyuh ato' i da'yu ta linglingonyu nadan numbahulanmin da'yu ta alina ni' ya pumhod di punnomnomyun da'min tatagan Apu Dios.

⁴Ya alyonday, Nan hakit di nomnommi i Saul onu nadan tinanudana ya adi mahukkatan hi pihhu onu balitu'. Ya adi mabalin an iballohmih nan emi pamatayan hi kumpulna i da'yun tinanud Israel.

Ot alyon David di, Ot nganne moy pohdonyuh ato'?

⁵Ya alyonday, Hituwen hi Saul an namateh nadan ibbami ya nunnomnom an ma"idon da'mih tun bobleyun tinanud Israel ⁶ta hiya nan pohdonmin iyukodmun da'miy pitun linala'in tinanudna ta emi patayon hinan pundayawan i Apu Dios hi ad Gibeah an boblen din hi Saul an pinto' Apu Dios.

Ot abuluton David dadiyen imbagada.

⁷Mu gapuh din nunsapataan da David i Jonathan ya aggena initbal an pi'patedah Mepiboset an imbabalen Jonathan. ⁸Ta hay initbal David ya nadan duwan linala'in imbabalen da Saul i Rispah an imbabalen Aya an da Armoni ya nan oha bon hi Mepiboset. Ya inyabulutna bo nadan liman linala'in imbabalen da Merab i Adriel. Hi Merab ya imbabalen Saul ya hi Adriel e ya imbabalen Barsillay an i Meholah. ⁹Ta inyukodna didah nadan i Gibeon ot eda patayon didan namin hinan nabillid an pundayawan i Apu Dios hidin hiyah nihipun di ahigapas di barley.

¹⁰Ya hi Rispah an hi inan da Armoni i Mepiboset ya ena inyallung han langgut hinan uhhun nan batu ta punhidumana an mangadug hi adol nadan nate. Ta nihipun hidin hiyah ahigapas ta ingganah din inhipunan umudan ya inadugana didah nan mahdom ya nan mapatal ta adi anon di hamuti ya nadan mungkaddapan hinan luta di adol dadiyen nate.

¹¹Ta hidin dingngol David hidiyen inat Rispah an baal an nibilang hi ahawan Saul ¹²ya nipanomnom i hiya din natayan da Saul an hin'ama i Jonathan. Te hidin namatayan nadan i Pilistia i dida hinan billid an nungngadan hi Gilboa ya eda intattayun didah ad Bet-San an uggan a'amungan di tatagu. Ot umeda nadan i Jabes an wah ad Gilead ot eda ibtik nan adol da Saul i Jonathan hinan nangitattayunanda ot iyanamutda.

¹³Ta hiya nan e impa'alan David nadan ba'ag da Saul i Jonathan. Ot eda pi'yala nadan adol dadiyen pitun tinanud Saul. ¹⁴Ot ena ipilubu' dadiyen tungal hinan lubu' din hi aman Saul an hi Kis hi ad Selah an ohan boblen nadan tinanud Benjamin. Ot atondan namin nan imbagan nan patul i dida hi atonda. Ta hidin nalpah an inatdahdi ya dingngol mohpen Apu Dios nan dasal nadan tatagu ta napogpog nan bitil.

Hay Nangihwangan Abisay I David

¹⁵Indani ya ginubat bon nadan i Pilistia nadan tinanud Israel. Ya hi David di nangipanguluh nadan tindaluna ot eda mi'gubat ta inggana ot ma'ableh David. ¹⁶Ta hi Isbi-Benob an tinanud Rapa^k ya enaot patayon hi David. Ta inodnana nan gombang an pahulna an hay damotna ya umeh tulu ta han godway kilu. Ya inhikotna nan pa'apyan ispadana. ¹⁷Mu immalih Abisay an imbabalen Seruyah an bimmoddang ot patayonah diyen i Pilistia. Ta nihipun i diye ya imbagadan David ta adi mo mi'mi'yen e mi'gubat. Te adida pohdon an mama"idanda an tinanud Israel hi patul te athidi'ey ma'at ya paddungnay madop nan dilagda an tinanud Israel.

Hay Nangabakan Da David Hinadan I Pilistia

¹⁸Indani ya wada boy e ni'gubatan nadan tinanud Israel hinadan i Pilistia hi ad Gob. Ta hidiy namatayan nan i Husa an hi Sibbekay i Sap an ohah nadan tinanud Rapa. Hi Sibbekay ya ohah nadan tindalun di tinanud Israel.

¹⁹Ya i han oha bon ni'gubatan nadan tinanud Israel hinadan i Pilistia hi ad Gob ya pinaten Elhanan an imbabalen Jair an i Bethlehem nan i Gat an hi Goliat^l an hay pa'on di pahulna ya umat hinan ulluwan di pun'ablan di inongalna.

²⁰Ya hidin wada boy gubat hi ad Gat ya wada han onngga'ongngal an tagun tinanud Rapa an hinonnom di gamat di ta'lana ya hukina ta baintit opat (24) an namin di gamatna. ²¹Mu hidin inangitna nadan tinanud Israel ya immeh Jonathan an imbabalen Simea an hi ibban David ot patayona.

²²Ta danaen opat an tinanud Rapa hi ad Gat ya pinaten da David hinadan tindaluna.

Hay Kantan David Hidin Nangabakanda

(Psalm 18:1-15)

22 ¹Hituwey ingkantan David an gapuh nangihwa'ihwangan Apu Dios i hiya hinadan binuhulna an ta'on on hidin e pamatayannot Saul i hiya ²an alyonay,

^k 21:16 Hanadan tinanud Rapa ya dida nadan o'ongal an tatagu. ^l 21:19 Hi 1 Chronicles 20:5 ya hay nibaga ya hi ibban Goliat nan pinaten Elhanan.

Hi Apu Dios di nahamad hi mangipapto' i ha'on te hiya ya
paddungnay doplah an ihi"uga'.

3 Ya paddungna boy hapiyo onu nahamad an binattun alad an
manandi i ha'on.

Te ongal di abalinnan mangihwang i ha'on hinadan mun'abubungot
an tatagu.

Te paddungna nimpey doplah an nahamad hi ihi"ugan.

4 Ya hidin numpaboddanga' i hiya ya inihwanga' hinadan binuhul'u.
Ta hiya nan hiyay nahamad hi dayawo'.

5 Te handi'e ya aya' tuntundon hi ate ta hay punli'na' ya aya' iyanud hi
mabikah an liting.

6 Ya paddungna boy nahuluwa' ta ma"i'd ha bahhonan mateya'.

7 Ya hidin nunhiglan maligatana' ot mumpahmo'a' i Apu Dios an wah
ad abunyan ya dingngolnay dasal'u.

8 Ta gapuh bungotna hinadan binuhul'u ya impa'alyogna tun luta ta
ta'on on hi ad lagud ya niwagot.

9 Ya paddungnay manawwang hi olongnay ahuk ya manawwang hi
to'onay bala ya mundalang an apuy.

10 Ot iluwatnah ad lagud ot duma"ul an inggoppa'nah uhun nadan
himmilong an bugut.

11 Ot milugan hinan muntayyapan an kerubim an pun'iyen di dibdib.

12 Ya nili'mut i hiya nan himmilong an bugut ta umat i ha nahyong an udan.

13 Ya ma'binnang hi awadana ta kumilakilat.

14 Ya himmapit nan na'abbaktun Dios an paddungnay kidul di hapitna.

15 Ot ipa'alina'y kilat an ay papan di pana ta pamaag bo aya ya
ahibubuttikan nadan mi'buhul i hiya.

16 Ya gapuh bungotna ya minaganana nan baybay ta pamaag ya
ma'attigo nadan dopona ya nabudhan nan gopnad tun luta.

17 Ya hidih nan awadanah ad abunyan ya paddungnay nunyu"ung ot
guyudona' hinan dallom di liting ot ipada'ala'.

18 Ta inihwanga' i hiyah nadan binuhul'u an mun'abibikah ya
mun'abubungot an adi' abalinnan an abakon.

19 Ya impadihda bo udot hidin nunhiglay punligata' di eda panadagan i
ha'on.

Mu maphod ta inihwanga' i Apu Dios.

20 Ya manu'e hi inihwanga' ya umipa'amlong i hiya nadan maphod an
pangat'u.

21 Ta athidiy inat Apu Dios i ha'on te innilana nan nipto' an pangat'u.

22 Te inun'unud'u nadan tuguna an ma"i'd ha inat'u hi adi maphod ya
agge' inwalong an mangun'unud i hiya an Dios.

23 Te hanadan tugunay minonomnom i ha'on an ma"i'd ha imbahho' i
dadiye.

- 24 Ya ma'id ha e' numbahulan i hiya.
- 25 Ta binanoddangana' i hiya te innilana nimpem ma'id ha bahul'u ya maphod di pangat'u.
- 26 Te he'a Apu Dios ya ipapto'mu nadan na'na'unnud i he'a.
Ya maphod boy atom hinadan maphod di pangatda.
- 27 Ya ipatigom di amaphodmuh nadan nipto' di pangatda.
Mu dusaom nadan adi maphod di pangatda.
- 28 Ya boddangam nadan mumpada"ul mu hanada'en nabaktuy panigodah adolda ya ipada"ulmu dida.
- 29 He'a Apu Dios di paddungnay dilag an mamatal hinadan paddungnay munhihillong hitun nitaguwa'.
- 30 Ya hi'on he"ay bumoddang i ha'on ya abalina' an abakon nadan mangubat i ha'on.
Ya abalina' bon hogpon di bobleda an ta'on on binattuy aladda.
- 31 Hi Apu Dios ya nipto' di pangatna ya immannung nadan hapitna.
Ya hiyay paddungnay hapiyon nadan mihi"ug i hiya.
- 32 Te hiya ya abuh di Ap'apu. Ya hiya ya ammuna nan paddungnay doplah nimpe an ihi"ugan.
- 33 Ya hiya nan Dios an mangdat hi abalina' ta maphod di pangat'u.
- 34 Ya hiyay mangipa'awiging i ha'on ta umat hi pamtik di ulhay pamtik'u.
Ta ta'on on hinadan nun'atagen billid ya abalina' an bumtik hidi ta mihwanga'.
- 35 Ya intudduwana' boh ato' an mi'gubat ta ta'on on hanan gombang an pana^m ya abalina' an paudon.
- 36 He'a Apu Dios di paddungnay hapiyo' an nangihwang i ha'on.
Ta gapuh boddangmu ya nundongola'.
- 37 Ya gapu boh boddangmu ya binumtika' an ma'id ha nangakhup i ha'on hinadan binuhul'u.
- 38 Ta ha'on di namudupudug i dida ta ingganaot patayo' didan namin.
- 39 Ta ma'id ha atondan mangiballoh te numpate' dida.
- 40 Athidiy na'at te he"ay nangdat hi abalina' an mi'gubat ta inabak'u nadan binuhul'u.
- 41 Ta impabtikmu dadiyen binuhul'u mu numpudug'u damdama dida ot numpate' dida.
- 42 Ta mumpahpahmo'da an mumpaboddang mu ma'id ha mamoddang i dida.
Ya ta'on on he'a an Dios ya aggem binoddangan dida.
- 43 Ta numpate' nimpe dida an paddungnay nuntultula' dida ta ingganaot mumbalindah hupu' ot pun'igatin'u ta numbalindah pito' hinan kalata.

^m 22:35 Nan pana ya hidiye nan bokang an usalondan e mi'gubat.

44 Ta inihwanga' i he'a Apu Dios hinadan mumpungngohe an tinanud Israel.

Ot pumbalinona' hi ap'apun di dakol an tatagu an ta'on on hanadan agge nanging'innila i ha'on an wah udum hi boble ya munhilbidan ha'on.

45 Te takutana' hi tataguh udum an boble ta hiya nan un'unudonday ibaga'.

46 Ta munggayonggongda an humawwang hinadan nun'ahamad an nipa'ayanda.

47 Ot madayaw hi Apu Dios an wadawadah inggana an hiya nan paddungnay doplah an ihi'ugan.

Ta hiya nan dayawo' te hiyay mangih'ihwang i ha'on.

48 Ya hiyay nangita'dog i ha'on ta inabak'u nadan binuhul'u ot pumbalinona' nimpe hi ap'apu hi abobboble.

49 Ta inihwanga' nimpe i hiya hinadan binuhul'u.

Ot boddangana' ta inabak'u dadiyen mun'abubungot an tatagu.

50 Ta hiya nan ikankanta' di pundayaw'un he'a Apu Dios an ta'on on idanan bobley awada'.

51 Ya nanongnan idatmuy abalina' an pinto'mu hi patul ta nangaba'abaka' hi gubat.

Ya munnananong nan ulem i ha'on an hi David ya hinadan tanuda'.

Hay Ma'udin Hinapit David

23 ¹Hi David an imbabalen Jesse ya maphod di pungkantanah nadan tinanud Israel ya hiyay pinto' nan na'abbaktun Ap'apu an dayawon di tinanud Israel ot pumbalinonah nabaktun patul. Ya hay ma'udin hinapit David ya alyonay, ²Nan Espiritun Apu Dios ya ha'on di punhapitonan mangibaga hinan ibagana. ³Hiya an Dios an unudon ta'un tinanud Israel an mi'alig hi doplah an nahamad an ihi'ugan ya alyona i ha'on di, Na'en patul an ha'on di un'unudona ya nipto' di pangatna te takutana' i hiya. ⁴Ta nan athidi an patul ya umat hinan potang hinan mawi'it an ma'id ha bugutna. Ya umat boh nan naptangan an holo' hinan hiyah inugona nan udan.

⁵Ya athidi boy ma'at hinadan tanuda' te hiyay inalin Apu Dios an adi maluman nan ninomnomnan ma'at. Ta nanongnan ihwanga' i hiya ya ipa'annungnan namin nadan pohdo' an ma'at. ⁶Mu nadan tatagun adida takutan hi Apu Dios ya umatdah nan pagat an mitopalda te adi mabalin hi akupon. ⁷Ya nan e manapa i dadiyen pagat ya mahapulnay gumo' ta pun'amungna ya pinu'ulana ta maghobda.

Nadan Nun'atutulid An Tindalun David

⁸Datuwey ngadan nadan nun'atutulid an tindalun David. Hay oha i dida ya hi Joseb-Bassebet an i Takemon an hiyay ap'apun nadan udum

an opisyal di tindalun David. Te han namingham an ni'gubatana ya pinatenay waluy gahut (800) an binuhulda hinan pahulna.

⁹Ya hay mi'adwa i hiya ya hi Eleasar an imbabalen Doday an holag Ahoh. Ya hiyay nun'ibban David hidin eda inangit nadan na'amung an mi'gubat an i Pilistia. Ot bumtikda nadan ibbada an tinanud Israel. ¹⁰Mu hi Eleasar ya immohnong ot ilaputnan mi'gubat hinadan i Pilistia ta ingganaot umodhol di ta'lana hi binlena ta adi miwala'an nan ispada an inodnana. Mu hi Apu Dios di bimmoddang ta nunhiglay nangabakanda i diyen algo. Ot mumbangngadda mohpe nadan ibbanan tinanud Israel ta eda pun'ala nadan almas nadan nun'a'ate.

¹¹Ya hay mi'atlu an na'atullid an tindalu ya hi Sammah an imbabalen Agee an i Harar. Te i han namingham an na'amung nadan i Pilistia i han natanoman hi bi'ni hi ad Lehi ya timmakutda nadan tinanud Israel ot bumtikda. ¹²Mu hi Sammah ya immohnong hi gawwan diyen natanoman ot ilaputna an mi'gubat ta ingganaot abakona nadan i Pilistia an gapuh boddang Apu Dios.

¹³Ya wada han ahigapas ya immeday tuluh nadan tulumpulu (30) an opisyal di tindaluh nan lingab hi ad Adullam an awadan David. Yaden nadan i Pilistia ya nungkampudah nan nundotal an nungngadan hi Repaim. ¹⁴Ya i diye ya wadah David hinan nahamad di hawana mu nadan udum an tindalun di i Pilistia ya nungkampudah ad Bethlehem. ¹⁵Ya nonomnomon David hi ad Bethlehem ta alinah on munhapihhapit hi adolna an alyonay, Onhandi anu ta waha e mangalah liting an malpuh nan bubun hinan way hawangon hi ad Bethlehem ta inumo'. ¹⁶Ya dingngol nan tulun nun'atutulid an tindalu ot ituliddan umeh nan nungkampuwan nadan i Pilistia hi ad Bethlehem ot eda humagub hinan bubun hidi ot iyeda i David. Mu aggena ininum te onaot ingkuyag ta indawatna i Apu Dios ¹⁷an alyonay, Adi mahan mabalin an e' inumon hituwe. Te hituwen liting ya paddungnay dalan datuwen linala'i an nangitulid an e himmagub an ta'on on atatakut.

Ta athidiy a'at danaen tulun natulid an linala'i.

¹⁸Ya hay nangipangpanguluh nadan tulumpulun (30) nun'atutulid an tindalu ya hi Abisay an hi ibban Joab an imbabalen Seruyah. Hiya ya nundongol boy a'atna an umat hinan tulun nun'atutulid an tindalu te pinatenay tuluy gahut (300) an binuhulda hinan pahulna. ¹⁹Ta hiyay numbalinanah ap'apun nadan tulumpulun (30) nun'atutulid an ta'on on agge niddum hinadan tulun nundongol an nun'atutulid.

²⁰Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada an i Kabseel ya na'tullid bo an mi'gubat. Ta dakol di ginubatna an umat hi namatayanah nan duwa an tindalun di i Moab an ongal di abalinanda an mi'gubat. Ya han hin'algo an nunhiglay dalallu ya imme i han bitu ot patayona han layon. ²¹Ot patayona bo han mahinadol an i Egypt an ta'on on hidiyen i Egypt ya pingngolnay pahulna mu hi Benayah ya ammuna han pang'ul an almasna

mu pinlohna nan pahul diyen i Egypt ot hiyay pamatena i hiya. ²²Ta datuwen inat Benayah an imbabalen Jehoyada di mangipatigoh tulidna ta nundongol an umat damdamah nan tulun na'tullid an tindalu. ²³Ya nundongol nimpe an umat i dadiyen tulumpulun nun'atutulid an titindalu mu agge niddum hinan tulun na'tullid. Ya hiyay pinto' David hi ap'apun nadan guwalyana.

²⁴Ta nadan tindalun nibilang hinadan tulumpulu (30) ya hi Asahel an hi ibban Joab ya hi Elhanan an imbabalen Dodo an i Bethlehem ²⁵ya da Sammah i Elika an i Harod ²⁶ya hi Heles an i Palti ya hi Ira an imbabalen Ikkes hi ad Tekoa ²⁷ya hi Abieser an i Anatot ya hi Mebunnay an i Husah ²⁸ya hi Salmon an i Ahoh ya hi Maharay an i Netopa ²⁹ya nan oha bo an i Netopa an hi Heled an imbabalen Baanah ya hi Ittay an imbabalen Ribay an i Gibeah an tinanud Benjamin ³⁰ya hi Benayah an i Piraton ya hi Hidday an numbobleh nan nundotal an nihaggon hinan billid an nungngadan hi Gaas ³¹ya hi Abi-Albon an i Arbah ya hi Asmabet an i Bahurim ³²ya hi Eliahba an i Saalbon ya nadan imbabalen Jasen ya hi Jonathan ³³an imbabalen Sammah an i Harar ya hi Ahiam an imbabalen Salar an oha bon i Harar ³⁴ya hi Elipelet an imbabalen Ahasbay an i Maakah ya hi Eliam an imbabalen Ahitopol an i Giloh ³⁵ya hi Hesro an i Karmel ya hi Paaray an i Arbi ³⁶ya hi Igal an imbabalen Nathan an i Sobah ya hi Bani an tinanud Gad ³⁷ya hi Selek an tinanud Ammon ya hi Naharay an i Beerot an mangmangdon hi almas Joab an imbabalen Seruyah ³⁸ya da Ira i Gareb an i Itri ³⁹ya hi Uriah an tinanud Hit.

Ta an namin nadan nun'atutulid an titindalu ya tulumpulut pituy (37) bilangda.

Hay Nangibagaan David Ta Bilangonda Nadan Mabalin An Muntindalu

24 ¹Wada boy bimmungotan Apu Dios hinadan tinanud Israel ot ipanomnomna i David ta ena ipabilangⁿ an namin nadan tataguh ad Israel ya hi ad Judah. ²Ot alyon nan patul i Joab ya nadan udum an opisyal di tindalu ta eda bilangan an namin nadan mabalin an e mi'gubat an tinanud Israel an ihipundah nan boblen di tinanud Dan ta ingganah ad Beerseba te pinhodnan innilaon di bilangda.

³Mu alyon Joab di, Hanat hi Apu Dios an dayawom ya udmana nadan tindalu ta'u hi mahuluk hi mumpihinggahut. Ya hanat tigom di ipa'annungana. Mu tanganu ahan on gahin onmu ipabilang dida?

⁴Mu ipapilit nan patul an ipa'at nan pohdona i da Joab ya nadan ibbana an opisyal di tindalu. Ot makakda moh awadan nan patul ot eda bilangan nadan mabalin an e mi'gubat an tinanud Israel.

ⁿ 24:1 1 Chronicles 21:1

⁵Ta inagwatda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot mungkampudah nangappit hi muyyad nan nah'ung an boble hi ad Aroer. Ta inhipundahdin mumbilang ta ingganaot opngondan namin nadan bobleh ad Gad ot ahida inayun an umeh ad Jaser. ⁶Ot umeda bo hi ad Gilead ya hinan boble hi ad Kades an nunhituwan nadan tinanud Hit. Ot umeda boh nadan boblen nadan tinanud Dan ot i'wadah nan nihaggon hi ad Sidon ⁷ta immedah ad Tyre an binattuy aladna. Ot umeda boh nadan boblen di tinanud Hib ya hinadan udum an boblen di tinanud Kanaan. Ta hininapdan namin ta ingganah ad Beerseba hinan negeb^o hi ad Judah. ⁸Ta hay eda numbilangnan hinadan numboblaysan di ibbadan tinanud Israel ya hiyam di bulan ta han baintiy (20) algo. Ot mumbangngaddah ad Jerusalem. ⁹Ot ipa'innilan Joab hinan patul di bilang nadan linala'in mabalin an e mi'gubat an waluy gahut di libuy (800,000) i Israel ya limay gahut di libuy (500,000) i Judah.

Hay Nundusaan Apu Dios I David

¹⁰Ya hidin nalpah an binilangda nadan mabalin an e mi'gubat ya nunhiglan minomnoman hi David ot alyona i Apu Dios di, Ongal tayyay numbahula' i he'a Apu Dios ituwen e' inat. Hanat pakawanona' bahan Apu Dios ituwen numbahula' an baalmu. Te innila' an adi ahan maphod hituwen inat'u.

¹¹Ya nabigat i diye an agge ni' bimmangon hi David ya alyon Apu Dios hinan propeta an uggan manugun i David an hi Gad di, ¹²Ume'a i David ya imbagam an tuluy pumpiliyanah nan pundusa' ta nan piliyona ya hiyay ato'.

¹³Ot umeh Gad hi awadan David ot alyonay, Hay inalin Apu Dios ya mumpili'a hi'on nganney pohdom hi pundusana i da'yu. Hi'on pohdom nan tuluy tawon an waday bitil onu tuluy bulan an e da'yu pudupudugon hinadan binuhulyu onu tuluy algo an wada han nunhiglan dogoh ta dakol di mate. Ot nomnomnomom hi'on nganney piliyom ta hiyay ibaga' hinan nannag i ha'on.

¹⁴Ya alyon David di, Minomnomana' ahan i nae. Mu udu'dul attog on hi Apu Dios di ukod an mundusa i da'mi te ongal di homo'na ta bokon hay tatagu di mamate i da'mi.

¹⁵Ta impa'alín Apu Dios han nunhiglan dogoh i dida an tinanud Israel i diyen nabigat ta ingganah nan inalina an pangidinongana. Ya hay bilang di nate an tatagu an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba ya napituy libu (70,000). ¹⁶Ya hidin imme nan anghel hi ad Jerusalem ta ena patayon nadan tataguhdi ya minomnoman hi Apu Dios ot alyonah nan anghel an mamaten dida di, Ammuna mo ya indinongmun mamateh nadan tatagu.

Ya i diye ya wada nan anghel hinan pun'ilikan Araunah an tinanud Jebus.

o 24:7 Nan negeb ya hidiye nan mun'ohab an luta.

¹⁷Ta hidin tinigon David nan anghel an namateh nadan tatagu ot alyonan Apu Dios di, Inoy an ha'on paman eh'a teey ud bahul ituwen na'at an bokon tun tatagu. Te dida ya umatdah nan kalnero. Ot hanat ha'on ya nan pamilya' di dusaom.

Hay Nangiyamaan David Hinan Pun'onngan I Apu Dios

¹⁸Ta immeh Gad ot ena alyon i David di, Ume'ah nan pun'ilikan nan i Jebus an hi Araunah ta em iyamma ha pangidawatan hi mi'nong i Apu Dios hidi. ¹⁹Ot umeh David an inunudna nan imbagan Gad te hidiyey pohdon Apu Dios hi atona. ²⁰Ya hidin minangmang Araunah da David ya nadan baalna ot ena damuwon dida ot mundu"un an nida"om di angahnah nan luta hi punlispitunah nan patul. ²¹Ot alyonay, Apu patul tanganu on ayu udot immalihtu?

Ya alyon David di, Immali ami ta gattangonmi tun pun'ilikam ta iyamma' hitu ha punggobhan hi mi'nong i Apu Dios ta wan duminong hituwen atatakut an dogoh di tatagu.

²²Ya alyon Araunah i David di, Namaag ya inalam ya indawatmu nan pohdom an i'nong i Apu Dios ot wahnaday baka an mabalin an maghob an mi'nong. Ya wahnada bo nan kayiw nan pun'ilikan ya nadan panakul ta panungu. ²³An namin datuwe apu patul ya idat'u i he"a. Ot hanat abuluton Apu Dios an dayawon ta'u nan i'nongmun hiya.

²⁴Mu alyon nan patul di, Mahapul an bayada' te adi' pohdon an idawat ha maghob an mi'nong i Apu Dios an agge' nunligatan.

Ot bayadanah diye an pun'ilikan ya nadan baka hi nabongley (50) silber^p an pihhu. ²⁵Ot ipiyamman David han punggobhan hi mi'nong i Apu Dios ot i'nongna nadan maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios. Ya dingngol mohpen Apu Dios nan dasal David ot padinongona nan anghel an mamateh nadan tinanud Israel.

^p 24:24 Nan nabongley (50) silber ya onom di gahut (600) an balitu' hinan
1 Chronicles 21:25.